

MASTER'S THESIS THE DANCE AND ART SCHOOL IN TALLINN

student: Anastassia Nerobova
supervisor: professor Vilen Künnapu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO
INSENERITEADUSKOND
Arhitektuuri ja urbanistika akadeemia

TANTSU- JA KUNSTIKOOL TALLINNAS
THE DANCE AND ART SCHOOL IN TALLINN
MAGISTRITÖÖ

Üliõpilane: Anastassia Nerobova

Üliõpilaskood: 153863EAUI

Juhendaja: Vilen Künnapu
Kaasjuhendaja: Jaan Kuusemets

Tallinn, 2020

AUTORIDEKLARATSIOON

Olen koostanud lõputöö iseseisvalt.

Lõputöö alusel ei ole varem kutse- või teaduskraadi või inseneridiplomit taotletud. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, olulised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

“.....” 202.....

Autor:

/ allkiri /

Töö vastab bakalaureusetöö/magistritööle esitatud nõuetele

“.....” 202.....

Juhendaja:

/ allkiri /

Kaitsmisele lubatud

“.....”202....

Kaitsmiskomisjoni esimees

/ nimi ja allkiri /

Ehitise ja arhitektuuri instituut
LÕPUTÖÖ ÜLESANNE

Üliõpilane: Anastassian Nerobova, 153863EAUI

Õppekava, peeriala: EAUI12/15 - Arhitektuur

Juhendaja(d): Vilen Künnapu, professor

Lõputöö teema:

Tantsu- ja kunstikool Tallinnas

The dance and art school in Tallinn

Lõputöö põhieesmärgid:

1. Kirjeldada tantsu mõistet, kunsti olulisust inimeste elus ning uurida tantsu- ja kunstikultuurist Eestis.
2. Tekitada õpikeskkond, mis tagab oma atraktiivse planeeringukeskkonnaga nii Eesti kunsti kui ka noorte eneseteostuse mitmekülgse arengu.

Lõputöö etapid ja ajakava:

Nr	Ülesande kirjeldus	Tähtaeg
1.	Üliõpilane esitab lõputöö lõpliku teema, töö koostamise programm ja ajakava	14.02.20
2.	Üliõpilane esitab lõputöö uurimistöö teesid ja projekti ideelahenduse eskiisi tasemel	13.03.20
3.	Üliõpilane esitab portfoolio ja planšetid digitaalselt	17.04.20

Töö keel: eesti keel

Lõputöö esitamise tähtaeg: “ 13” Mai 2020a

Üliõpilane: Anastassia Nerobova “.....” 202....a
/allkiri/

Juhendaja: Vilen Künnapu “.....” 202....a
/allkiri/

Kinnise kaitsmise ja/või lõputöö avalikustamise piirangu tingimused formuleeritakse pöördel

SISUKORD	
EESSÕNA.....	5
ABSTRACT	6
I OSA	7
UURIMISTÖÖ	7
1. SISEJUHATUS	7
1.1 Probleemide kirjeldus	7
1.2 Lõpputöö eesmärk.....	7
1.3 Metodoloogia	8
2. KUNST JA KULTUUR	9
2.1. Kunsti mõiste.....	9
2.1.1.Kunsti eesmärgid	9
2.1.2.Kujutava kunsti arengu ajalugu	9
2.1.3.Kunst nagu eneeegria	9
2.1.4.Arhitektuuri olemust kunstist.....	10
2.1.5.Kujutava kunsti olemasolev olukord Eestis	10
2.1.6.Statistika	10
2.2. Tantsu mõiste	12
2.2.1.Tantsu eesmärk	12
2.2.2.Tantsu arengu ajalugu	12
2.2.3.Eesti tantsu ajalugu	13
2.2.4.Rahvustantsid.....	13
2.2.5.Tantsupidu	14
2.2.6.Tantsukultuuri olemasolev olukord Eestis	15
2.2.7.Järeldus.....	15
3. KOOL	17
3.1. Kooli keskkond	17
3.2. Tantsu ja kunstikoolid Tallinnas.....	18
3.2.1.Pallase kool	18
3.2.2.Tallinna Kunstikool	18
3.2.3.Esperanza tantsustuudio	19
3.2.4.JJ-street tantsustuudio	19
4. ETTEKUJUTUST IDEAAALSEST TANTSUKOOLIST	20
4.1. Uurimus	20
4.2. Uurimuse tulemused	20
4.3. Küsimustiku järeldused	20
4.4. Tantsu- ja kunstikooli ruumiprogrammid	21
5. ALA ANALÜÜS	25
5.1. Koha energia	25
5.2. Linnaehituslik analüüs	25
5.3. Ajalooline ülevaade	26
5.4. Detailid	26
5.5. Olemasolev olukord	29
5.6. Piirangud	30
6. KOKKUVÕTE	31
CONCLUSION	32
II OSA.....	33

PROJEKT.....	33
1. SELETUSKIRI	33
1.1. Kontseptsioon	33
1.2 Inspiratsioon.....	34
1.3. Logistika	35
1.4. Puuetega inimeste liikumisvõimalused	35
1.5. Maastikulahendus ja haljastus	35
1.6. Parkimine	35
1.7. Ruumiline kontseptsioon	36
1.8. Konstruktiivne lahendus	38
1.9. Välisviimistlus	39
1.10. Siseviimistlus	40
1.11. Tuleohutus.....	41
1.12. Tehnilised andmed	41
KASUTATUD KIRJANDUS	42
LISA	43

EESSÕNA

Sellise mõiste nagu „kunst“ tekkimise algne põhjus peitub iidsetes rituaalides ja kommetes, sealhulgas müütilistel ettekujutustel. Sajandite jooksul on muutunud kunsti suunad, tehnikad ja esitusviisid, kuid pea alati on kujutise objektiks olnud väline tegelikkus ja sisemine maailmatunnetus. Ajaloodokumendid tõendavad, et alates neoliitikumist hakkasid tekkima erinevate kunstiliikide õpetamise meetodid ja võtted (keraamika, joonistamine), mis on märk vajadusest edastada teavet teistele inimestele.

Meie ajal on erinevate kunstivaldkondade õppimise motiivid muutunud vabamaks, kuid mitte vähem teadlikuks. Nagu iga teadlik soov, nõuab ka uute oskuste õppimine ja arendamine ruumi organiseeritust ja süstematiseeritust.

Käesoleva magistritöö eesmärk on läbi uurida Eesti tantsukoolide ajalugu ja nende loomise vajaduse. Nii teoreetiliselt kui ka praktiliselt luua tervik, mis koosneb kunstist, tantsust, maastikust, linnaehitusliku ja mahulisest arhitektuurist. Luua sobiva loomingulise ruumi ja ühendada autori tantsu- ja kunstikogemust konkreetse linnaehitusliku ja arhitektuurse ülesandega.

Samuti tähelepanu pööratud kohtadele, sündmustele, inimestele ja sümbolite energeetikale. Töö tulemusena valmib arhitektuurne visioon Kaarli puiestee 2 krundi ning Vabaduse väljaku jaoks. Kompleksi asukoht on energeetiliselt üleaktiivne, koos selliste linna jõupunktidega nagu Toompea loss, Pikk Hermann, Kiek in de Kök, Aleksander Nevski katedraal, Kaarli ja Jaani kirikud. Lahendus väärtustab ja parendab olemasolevat keskkonda nii et ka autori projekteeritud uus objekt hakaks energeetiliselt kiirgama.

Tänapäeval Eestis ei ole hästi planeeritud terviku tantsu- ja kunstikooli, mis ühendaks mitu tantsu stuudiot koos ning luuaks kunsti arenemise jaoks sobivad tingimused. Suuremad ja tuntusemad Eesti kaasaegsete tantsu stuudiod asuvad

kontorihoonetes või tehashoonetes, kus on halb ruumiakustika, ei ole piisavalt ruumi või valgust, ja mõnedel kohtadel isegi puuduvad elementaarsed duširuumid.

Siinne töö pakub variandi uue linnakeskkonna organiseerimiseks, kus õppida üldnimetatud kunsti vorme, täpsemalt pööratakse tähelepanu koreograafiale ja kujutavale kunstile.

ABSTRACT

The initial reasons for birth of such notion as 'art' are hidden inside ancient rituals and ceremonies. Throughout the time art has changed its destination, techniques, and forms of depiction, however, the subject of presentation almost always was the external reality and internal world view. Historical documents testify that with the beginning of the Neolithic the methods of teaching various forms of art (pottery, technical drawing) started to occur, which proves the necessity for passing information to other people.

Nowadays, the reasons for studying different fields of art has become more liberal, however, not less conscious. Just like any other rational desire, study and development of new skills require organisation of space and systematisation.

The aim of the present master's thesis is to study the history of Estonian dance schools and the necessity of their creation. Another goal is to theoretically as well as practically create the whole which consists of art, dance, landscape, urban design and architecture, as well as create proper creative rooms and unite the author's experience in dance and art with certain city-planning and architectural tasks.

Also, the work pays attention to places, events, people and energy of symbols. Architectural vision on two pieces of land, Kaarli pst 2 and Freedom Square, appears as a result of the work. The place of the building is energetically very active with all the powerful spots of the city such as Toompea Castle, Pikk Hermann, Kiek in de Kök, Alexander Nevsky Cathedral, Charles' and St. John's Churches. The solution appreciates and improves the existing environment in such a way that the author's new building would beam with energy as well.

In contemporary Estonia there is no well-planned dance and art school, which would unite several dance studios as well as provide the appropriate conditions for art development. The biggest and the most famous dance studios in Estonia

are situated in buildings of former offices and factories, which do not have good acoustics, enough space or lighting; some of the places even lack shower rooms.

The present work offers variants for new organisation of city space for studying the forms of art mentioned above; special attention is also paid to choreography and and visual arts.

I OSA

UURIMISTÖÖ

1. SISEJUHATUS

See arhitektuuri magistritöö koosneb kahest osast. Esimene osa on teoreetiline ülevaade tantsu ja kunsti arendamise võimalustest Eestis ning nende võimaluste rakendamine konkreetses kohas – Tallinnas aadressil Kaarli puiestee 2 – arhitektuurse projekti vormis. Teine osa sisaldab graafilist lahendust: olemasolevasse linnaruumi paigutuvat arhitektuurset projekti, mis vastab eelprojekti staadiumile.

Esimeses osas käsitletakse tantsu mõistet, tutvustatakse kunsti olulisust inimeste elus ning räägitakse põhjalikumalt tantsu- ja kunstikultuurist Eestis ja üle maailma. Esimese osa lõpus esitatakse planeeringu variant, mis vastab kooli planeerimise põhimõtetele ning loob loomingulise ning esteetilise keskkonna. Samas esitatakse ka Vabaduse väljaku ja Kaarli puiestee praegune olukord, ajalooline ülevaade ning probleemide võimalikud lahendused.

Teises osas keskendutakse Tallinna südalinnas Vabaduse väljaku kõrval asuva uuritava ala kavandatavale planeeringule ning tutvustatakse selle visuaalset lahendust.

Töö koondab teadmised tantsustuudiote planeerimise ning tantsu sideme kohta linna ja inimeste eluga. Töös esitatakse hüpotees, et koolid tagavad oma atraktiivse planeeringukeskkonnaga nii Eesti kunsti kui ka noorte eneseteostuse mitmekülgse arengu. Siinses magistritöös vaadeldakse konkreetse kooliobjektina lähemalt tantsu- ja kunstikoole. Eesmärk on saavutada arhitektuurse-planeeringulise lähenemise kaudu tulemus, mis vastab linnakeskkonnas kooli projekteerimise nõudmistele,

ning tekitada atraktiivne õpikeskkond. Uurimiseesmärgi saavutamiseks on ülesanne uurida tantsu- ja kunstikoolide projekteerimise tingimusi ning leida ideaalne lahendusvariant, mis suurendaks inimeste huvi kunsti vastu ning võimaldaks paremini kasutada südalinna potentsiaali.

1.1 Probleemide kirjeldus

Tänapäeval Eestis ei ole hästi planeeritud terviku tantsu- ja kunstikooli, mis ühendaks mitu tantsu stuudiot koos ning luuaks kunsti arenemise jaoks sobivad tingimused. Suuremad ja tuntusemad Eesti kaasaegsete tantsu stuudiod asuvad kontorihoonetes või tehashoonetes, kus on halb ruumiakustika, ei ole piisavalt ruumi või valgust, ja mõnedel kohtadel isegi puuduvad elementaarsed duširuumid. Tallinnas näidiseks võib tuua tuntud „JJ-street“ tantsustuudio, mis asub aadressil Filtri tee 1, kus rühmade tantsutreenid toimuvad hoones mille esialgne eesmärk on elamu.

Lähemal ajal Tallinnas plaanitakse rajada Tallinna Muusika- ja Balleti kooli kuid see kool on spetsiifiline ja ettenähtud kutse omamiseks.

Tallinnas on kokku umbes 27 tantsustuudiod ja ei ole ühtegi tantsukooli või tantsu keskust. Tallinn on kaasaegne kiiresti arenev linn mis peab areneda oma kultuuri ja luua parimad tingimused noortele ja inimestele kes tunnevad huvi kultuuris ja enesearendamises.

1.2 Lõputöö eesmärk

Käesoleva magistritöö eesmärk on läbi uurida Eesti tantsukoolide ajalugu ja nende loomise vajaduse. Nii teoreetiliselt kui ka praktiliselt luua tervik, mis koosneb kunstist, tantsust, maastikust, linnaehitusliku ja mahulisest

arhitektuurist. Luua sobiva loomingulise ruumi ja ühendada autori tantsu- ja kunstikogemust konkreetse linnaehitusliku ja arhitektuurse ülesandega.

1.3 Metodoloogia

Selle lõputöö raames oli läbi viidud mittu küsimustiku. Oma uurimuse metoodikaks valisin kvalitatiivse uurimisviisi. See meetod võimaldab saada konkreetsetele küsimustele palju laiemat spektriga vastuseid, mille põhjal saab teha üldisi järeldusi. Küsimustik oli läbi viidud inimeste rühmadele, kes on seotud tantsu stuudiote või kunsti huviringidega. Küsimustiku eesmärk oli aru saada praeguse tantsustuudiote ja huviringide eksisteerivad tingimused. Küsimustiku järelduse põhjal oli koostatud ruumiprogramm, mis seejärel kasutatud projektlahenduses.

Küsitlus oli jagatud kaheks osaks: treenerite ja õpilaste jaoks. Vastavalt sellele järgnevad küsimused treeni, ruumi, võistluste ja isikliku kogemuste kohta. Mõne küsimustiku osalejatega oli korraldatud eraldi intervjuud, kust autor sai informatsiooni, mis edasi oli kasutatud käesolevas magistritöös.

Samuti, lõputöö autor viis läbi ajaloolise uurimistöö mis põhines raamatute ja internet allikatel. Selle uurimistöö eesmärk aru saada tantsu ja kunsti kultuuri olulisust eesti ja eesti rahvale ning tuua välja olulised aspektid hea tantsukooli projekteerimiseks.

2. KUNST JA KULTUUR

2.1. Kunsti mõiste

Sotsiaalsete, poliitiliste, usuliste ja majanduslike tingimuste mõjul on kunsti ülesanne pidevalt muutunud. Kunst väljendab ja rõhutab emotsioonide, veendumuste ja selliste ideede mitmekesisust nagu ilu, tõde, lootus, surm, elu, kaos või kord. Kunst võib olla dekoratiivne, jutustav, filosoofiline, usuline või lihtsalt meelelahutuslik ja sõltumata sellest, kas see tehti naudingu saamiseks, kujutlusvõime ergutamiseks, emotsioonide tekitamiseks või sõnumi saatmiseks, peegeldab kunst alati teatud ajahetke sündmusi.

Tegelikult löid kõik ühiskonnad ühel või teisel viisil kunsti. See on lohakas ja ebakorrapärane, muutuv ja kokkulangev, mõjutab ja kutsub esile reaktsiooni. (Hodge, 2017)

2.1.1. Kunsti eesmärgid

Kunstiteoste loomise eesmärgid võivad olla väga erinevad ja tuleneda isiklikest motiveerimatutest soovidest (nagu harmoonia tunnetamine, pöördumine piiramatu hulga inimeste poole, rituaalsed ja sümboolsed eesmärgid).

Samuti võivad need olla motiveeritud eesmärgid, st eesmärgid, mis püstitati teadlikult ja sündmuste edasise arengu ootusega: näiteks kunst kui suhtlemisvahend, mille eesmärk on edastada teavet, või kunst kui meelelahutus või psühhoteeraapia, sotsiaalse protesti või propaganda vorm. (Rimskogo-Korsakova)

2.1.2. Kujutava kunsti arengu ajalugu

Esteetikaajaloolased seostavad kunsti tekkimist mängude, rituaalide ja tavadega, sealhulgas nendega, mis on tingitud mütoloogilistest ja maagilistest ettekujutustest. (Borev, 1997) Esialgne kunst oli sünkreetiline. Eri autorite kinnitusel algas see kõne-eelsete oskustega ja keelelise teabe edasiandmise, vastuvõtmise ja säilitamise võtetega. (Breskin, 2010)

Keskajal põhines kunst peamiselt usulistel tõekspidamistel ja piibli süžeedel, samas kui renessansiaeg tõi tagasi materiaalse maailma väärtused ja tolle aja kohta revolutsioonilised ideed.

Aastaid olid kunstnikud sunnitud järgima oma kaasaja reaalsust. Alates 17. sajandist kuni 19. sajandini oli kunstimaailmas suur mõju üle kogu Euroopa paiknevatel ametlikel kunstiakadeemiatel. Selleks, et olla edukas, pidi kunstnik eelistama kindlaid akadeemilisi kunstisuundi. Samuti tuli tunnistada ajalukku läinud ainete hierarhiat, mis omakorda sisaldasid ajalugu, usuõpetust, mütoloogiat ja portreemaali ja mille maitset põhinesid ühiskonna kõrgemate klasside eelistustel.

1850. aastatel, kui inspiratsiooniallikaks olid sellised nähtused nagu mood, tehnika ja sootsium, poliitika- ja kultuurisündmused, trükikunsti, fotograafia, kunstlike pigmentide ja arvutusmasina leiutamine, hakkas suur osa kunstnikest looma rutiinse tavapärasusega vastuolus olevaid kunstiteoseid.

19. sajandi keskpaiga ja 1970. aastate vahele jääv kunst on tuntud kui nüüdiskunst. Alates sellest ajast määratleti kõike loodavat kui contemporary art'i. (Hodge, The short story of modern art, 2019)

2.1.3. Kunst nagu eneeegria

Meie eksisteerimine on materiaalses kehas ja materiaalses keskkonnas ning samas ka kõrgemas dimensioonis nähtmatute vaimolenditena. Meie maapealsed

kehad koos siin- ja teisepoolsusega koostavad ühte suure terviku, mida võib nimetada ühisväljaks. (Künnapu, Koht. Kujund. Energia, 2010)

Inimestel on omandus loogikat, ratsionaalset ja mõistuslikku üle hinnata. Inimene ei kannata mingi teadmatust, sest see saab olla ebakindluse põhjus. Ja kui loogika esimesel pilgul on peidetud, on inimene täielikult võidetud, ta kardab tungida edasi irratsionaalsuse „loogikasse“, selle struktuuri.

Kunst aga peab võtma kinni seda, mida me veel ei tea, ainult vaistlikult tunneme. Kui vaatame tähelepanelikum, võime ka kunstides märgata liini, mis ühendab erinevaid emotsioone, pingeid, aistinguid. See ongi see ajutuse liin, mis mõnedel piltides, majades, luuletuses või teistes kunstiteostes avaldub meile viirastusliku mõõtmena. (Künnapu, Üle punase jõe, 2001) Sellepärast ei ole piisavalt mõista kunst, seda vaja ka tundma.

2.1.4. Arhitektuuri olemust kunstist

Kultuuri- ja kunstisfääris alati otsitakse mingi vastavusprintsipi. Kas vastavust ajale, kohale või kontekstile. Kunstiteos võib sulada ühiskonda, või vastupidi seda irriteerida, kuid ei saa eksisteerida hermeetiliselt.

Arhitektuur on kõikidest kunstidest keskkonnaga kõige vahetumas seoses, moodustades ise ühekunsti osa. Arhitektuuri vastavus kontekstile on üldkujuline probleem, mis väljub kitsast arhitektidele ringist ning puudutab igat inimest. (Künnapu, Koht. Kujund. Energia, 2010)

2.1.5. Kujutava kunsti olemasolev olukord Eestis

Tänapäeval erinevaid kunstivaldkondi iseloomustab mitmekesisus. Üha enam kunstnikke ei tegele enam samaaegselt ühe kunstivormi, vaid proovivad arendada erinevates suundades. Kujutav kunst on lähedases seoses disaini ja käsitööga ning eri valdkondade vahelised piirjooned on aja jooksul muutunud.

Hetkel kunstnikud tegelevad mitme kunstivormiga samal ajal ja endiselt jätkub kunsti valdkonna integreerumine teiste kultuurivaldkondadega. Kiire arenguga

infotehnoloogilisel ja digitaal maailmas kunsti valdkonna väljundid avardunud ning oma loomingu edastamise võimalused palju suurenenud.

Kunsti valdkonnaga päris tihedalt seotud disain, käsitöö ja muuseumid (sh kunstimuuseumid) on praeguse loomemajanduse kaardistamisel käsitletud eraldi valdkondadena. (Konjunktuuriinstituut, 2015). Kaasaegse kunstikoolidel ning ülikoolidel õppitatakse peale klassikalist maalimist, joonitamist ja vormiõpetust ka uued suunad nagu 3D modelleerimine, graafiline disain, keraamika, fotograafia, moedisain ja palju muud.

2.1.6. Statistika

Eesti statistika portaali andmete järgi tuli välja, et valikust: loodus, muusika ja kunst, tehnika, sport ja tantsud ning kultuuriõpetus, kõige populaarsema vabaõppega 2018. a said kunsti- ja muusikaõpetus (28%) ning tantsimine ja sport (51%). Võrreldes teiste aastatega saab näha näitajate kasv, igal aastal +~2 000-3 000 inimest.

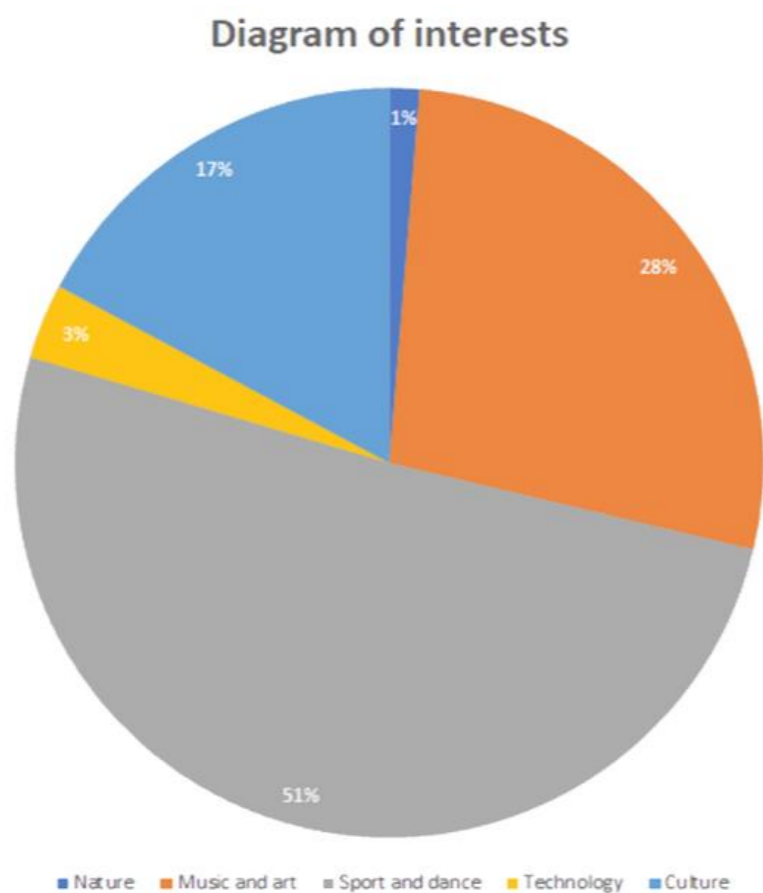
Kategoorias „Muusika ja kunst“ oli märgitud 38 330 inimest. Kõige kõrgem näitaja (15 408 ja 14 888 inimest) oli fikseeritud vanuses 5-9 ja 10-14 aastat.

Kategoorias „Sport ja tantsud“ on huvitanud 71 074 inimest, kus rekoordiline näitaja (26 783 ja 27 122 inimest) samas kuulub 5-9 ja 10-14 aastat vanusekategoriasse.

Selle andmete põhjal saab teha järeldus, et noores eas toimub valik mis defineerib laste edasine huvivaldkond ning kõige suurem huvi on kunsti (ja muusika) ning tantsude (ja spordi) vastu.

Samas 2018. aastal oli fikseeritud maksimaalne arv vanuserühmas 35+ ja rohkem, mis näitab ka kasvanud huvi täiskasvanute vanusegruppi hulgas.

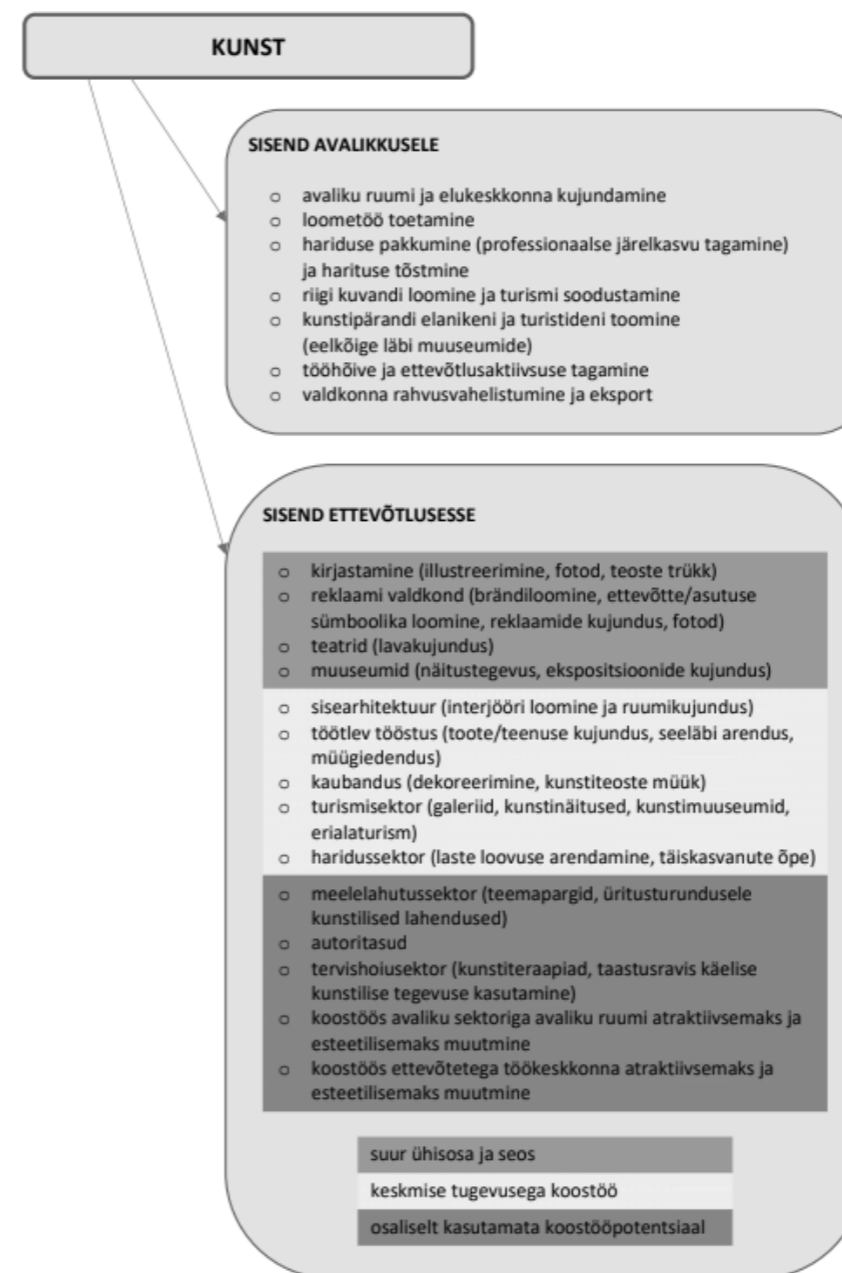
Kuna kunsti- ja tantsu kategoorias oli fikseeritud kõige kõrgem näitaja igas vanuserühmas, siis saab teha ka järeldus, et Tallinnas tõepoolest olemas huvi nende kahe õppevaldkondade vastu. Mis oma poolt tähendab, et uue tantu- ja kunstikooli planeerimist on mõtet.

Joonis 1. Huvi diagram (2018.a)
Allikas Statistika andmebaas

Kujutava kunsti (sh tarbekunsti) alal tegutses 2015. aastal 210 ettevõtet ja mittetulunduslikku ühingut (sh 21 sidustegevusala ettevõtet, kelle põhitegevuseks ei olnud loometegevus). Valdkonnas oli kokku hõivatud 1 215 inimest, enamuse moodustasid vabakutselised loovisikud. Kokku saadi tulu 12,3 mln eurot (2015.a). Äriühingute müügitulu on eelmise kaardistusega (2011.a) võrreldes kasvanud viiendiku võrra.

Ehkki valdkonna ekspordinäitajad on tagasihoidlikud, on märgatavalt suurenenud rahvusvahelistumine, üha enam osalevad Eesti kunstnikud välisnäitustel ning muudel piiritagustel kunstisündmustel. (Konjunkturiinstituut, Eesti loomemajanduse olukorra uuring ja kaardistus, 2018).

Joonis 2. Kunsti valdkonna poolt ühiskona lisanduv väärtus (Konjunkturiinstituut, Eesti loomemajanduse olukorra uuring ja kaardistus, 2018)

2.2. Tantsu mõiste

Vaimu vabadus kehast tähendab vabaolenemist hoolitsemisest tarviliste ja tahetud kehaliigutuste eest. Ainuke tee selleks vabaolemise saavutamiseks on liigutuste automatiseerimine. Oma kehale tuleb anda võimalikult suurt hulk automaatselt-rütmilisi harjumusi, rida liigutusi, mis iseenesest ilmuvad niipea, kui vaimus ärkab teadvus nende tarvilikkusest ja tekib impulss nende täidesaamtamiseks.

Tants, mille materjaliks on liikumine – on kehaline liikumine ajas ja ruumis. Liigutuste ruumi kategooriat – kas üles või alla, paremale või pahemale poole, julged või arad, rasked või kerged, nukrad või rõõmsad – määrab ja korraldab käsitus kehastatavast ideest, teemast, kuid nenede ajakategooriat, nenede aeglust või kiirust, mis alles neile selle või teise iseloomu annab, määrab ainuüksi aega jaotav muusikaline rütm. Rütm on liikumise vorm ja alles vorm ühendab aine taideteoseks. (Kompus, 1996)

Kompuse käsitluses on kirjeldatud tantsu kui rütmilist liikumist ajas ja ruumis, mis määratleb tantsimise mõiste eelkõige kui emotsiooni teatud seisundis. Samuti ei saa keha ja ruumi suhe olla ajaga sidumatu, see peab olema „siin“ ja „praegu“.

Kahjuks rütmi mõiste ajaga kadus ja muutus tavaliseks liikumiseks, samas kui iidsetel aegadel oli rütm kaaslasena mängudes, pidustustel ja töös. Praegu on rütm inimese loometegevuse kriteerium.

Rütmika looja Émile Jaques-Dalcroze tõi kaotatud rütmi oma avastusega tagasi meie isiksuse kasvatamisse ja haridusse, et see harmooniliselt areneks. Töötades konservatooriumiõpilastega avastas Dalcroze rütmi kasvatusliku ja pedagoogilise tähenduse. Soovides nimelt lihtsustada mõningaid ülesandeid, hakkas ta kasutama liikumist: esmalt lõi lihtsalt takti, hiljem lisandusid liigutused. Need harjutused said nimeks *faire les pas*. Dalcroze veendus katsetuste põhjal, et

inimese jaoks on oluline kehaline suhe muusikaga läbi liikumise. (Z.Punina, J.Harlamova, N.Forregera, 1926)

2.2.1. Tantsu eesmärk

Motoorne refleks muusikale on üksikute eranditega omane igale inimorganismile. Kõige lihtsamal juhul on muusika faktor, mis organiseerib liikumise. Näiteks kunagi loodud laul määrab edaspidi rühma inimeste liikumise või marsi saatel organiseeritakse suur hulk inimesi ühiselt liikuma. Tuleb märkida, et mõlemad näited on üsna algelised, kuna muusika saatel liikumine on neil juhtudel elementaarne. Komplitseeritumal kujul, põhinedes keerulisel helimaterjalil ja olles justkui muusika vastuvõtmise liikuv vorm, omandab see refleks kunstilise-plastilise töö tähenduse. (Z.Punina, J.Harlamova, N.Forregera, 1926)

Anthony Shay koostas viiest punktist tüpoloogiat selle kohta, missugune on tantsu funktsioon teatud olukordades:

- 1) tants ühiskondliku korra peegeldaja ja kvalifitseerijana
- 2) tants ilmaliku või usulise peegeldaja ja kvalifitseerijana
- 3) tants meelelahutusena
- 4) tants psühholoogilise "tagavaraventiilina"
- 5) tants esteetiliste väärtuste peegeldajana või omaette esteetilise tegevusena (Petri Hoppu, 1999)

2.2.2. Tantsu arengu ajalugu

Tants on üks esimesi inimese leiutatud kunstivorme. Liikumise seaduspärane jagunemine ajas – rütm allutab endale kõik ajas eksisteeriva, alates suurtest maailmadest kuni amööbideni. Seaduspärase liikumise ahelas annab inimene edasi oma olemise tunnetuse rütmi. (Z.Punina, J.Harlamova, N.Forregera, 1926)

Esiolgu oli tants kompleks, mis koosnes miimikast, žestidest ning keha ja jalgade liigutustest. Iidsetel aegadel oli miimika (inimkonna esimene keel) lahutamatu seotud tantsukunstiga. (E.Markevits)

Ristiusu levimisega hakatakse keskajal pidama tantsu paganluseks ja seda kritiseeritakse. Rituaalne tants peaaegu kaob ja tantsud muutuvad madalaks, hukka mõistetud tegevuseks. Sellest hoolimata algab Euroopas nii öeldes tantsurevolutsioon, kui tants muutub ülemklassi privileegiks. Järk-järgult arenevad ja muutuvad oluliseks salongitants ja mõiste „ball“, kus kohustusliku kavaleri ja daamiga paaritants saavutab täiuse.

Moderntantsu arengus võib täheldada kolme erinevat faasi, mis omakorda jaotuvad väikesemateks allüksusteks.

Esimeseks faasiks võib pidada teedrajavat või modernieelset etappi, mis hõlmab ajavahemikku 19.sajandi lõpust ja ulatub 20.sajandi esimestesse kümnenditesse. Etappi iseloomustavad klassikalise balleti ja meelelahutusliku-anri eitamine, olemasolevate tavade eitamine ning tantsuloojate eneseteadvustamine mitte niivõrd tantsijatena, kuivõrd kunstnikena. Sageli ei nimetata esimese faasi tantsijaid-koreograafe mitte moderntantsijaiks, vaid vaba- või plastilise tantsu harrastajaiks.

Teine faas moderntantsu arengus on nn ajalooline või klassikaline moderntants, mis sündis selle sajandi 1920.aastate teistel poolel, valitses moderntantsulava 1930. kuni 1950. aastateni ja kestab tänaseni.

Kolmandat faasi, mis tekkis juba olemasoleva ja tunnustatud, nn klassikalise moderntantsu kõrvale, võib nimetada modernijärgseks või ka nüüdistantsu faasiks, mis omakorda jaguneb mitmeks alasuunaks. Nüüdistantsufaas sündis 1960.aastail ja sellest sai moderntantsu põhihoovus alates 1980.aastatest. Seda faasi iseloomustavad tantsu olemuslike omaduste avaldamine kunstivormina, vormide abstraherimine, väliste viidete kui teemade kõrvaldamine, iroonia, mängulisus, argielulise materjali kasutamine, huvi mitte niivõrd tulemuse, kuivõrd protseei vastu, uus suhe publiku ja kunstniku vahel. (Einasto, 2000)

Modernismi peamised iseloomustajad olid sellised mõisted nagu loodus, loomulikkus ja üpris lihtne liikumismaneer, kõige sagedamini keha keskmest. (E.Ganjushina, 2017)

2.2.3. Eesti tantsu ajalugu

Esimesed kinnitatud märkmed eestlaste tantsimise kohta leiab 12.sajandist pärit Saxo Grammaticuse kroonikast „Gesta Danorum“ (1172), kus räägitakse meeste lahingueelset rituaaltantsu. Samas ka A.W.Hupelu vihjed raamatust „Topograafilised teated“ (1777) kirjeldavad tantse, mida talurahvas talgutel tantsis.

Kindlamad teated tantsimise kohta pärinevad 19.sajandi teisest poolest. Tol ajal toimunud rahva koostantsimised olid endiselt kas rituaali täitmiseks või tantsiti lihtsalt iseenda lõbustamiseks. Kõige nimekamaks oli juulil kesksuve pidutsemine, mida praegu nimetatakse jaanipäevana, mis toimub 24.juunil. (Angela Arraste, 2009)

2.2.4. Rahvustantsid

Rahvatants on laiade rahvakoguste traditsiooniline koreograafiline looming, mis eksisteerib vahetus esitamises ning mida tema arenemise kestel kollektiivi poolt loominguliselt vormitakse. (H.Tampere, 1975) Eesti rahvatantsude kogumise algus lükkus viiside kogumisest palju hilisemale ajale. Põhjuseks oli see, et tantsude ülesmärkamiseks oli vaja spetsiaalset erioskused omandanud inimest. Rahvatantsude asjatundliku kogumise alguseks saab lugeda 1913.a (Angela Arraste, 2009)

Eesti rahvatantse võib kogutud materjalide põhjal jagada vormist ja osavõtjate arvust lähtudes 4 rühma:

- a. Voor- ja sõõrtantsud. Tants esitakse kollektiivselt gruppina, osavõtjate arv pole piiratud, üksiktantsijad või paarid asuvad üksteise

taga reas või konnises ringis. Liikumine võimaldab sageli vaba improvisatsiooni.

- b. Kontratantsud ja kadrillid. Tantsijate arv on kindel, samuti liikumisfiguurid.
- c. Paaritantsud. Piiramatu arv osavõtjaid jaguneb täiesti iseseisvalt liikuvaks paarideks.
- d. Soolotantsud. Inimene tantsib üksinda.

Eesti rahvatantsude repertuaar oli paikkonniti ja mõne aegadel üsna erinev. See sõltus suurel määral suhetest naaberrahvastega ja rahvusvahelistest moevooludest, sest rahvatants on alati olnud detailide rahvuslikkusele vaatamata üsna internatsionaalne põhivormides. Oma osa on andnud ka ühiskondlike elutingimuste muutumine ning sellega kaasaskäivad muudatused ja murrangud rahva tõekspidamistes ja kunstimaitses. Kõige mitmekülgsemat repertuaari on andnud Kuusalu ja Pärnu ümbruse rannad, samuti Setumaa. (H.Tampere, 1975)

2.2.5. Tantsupidu

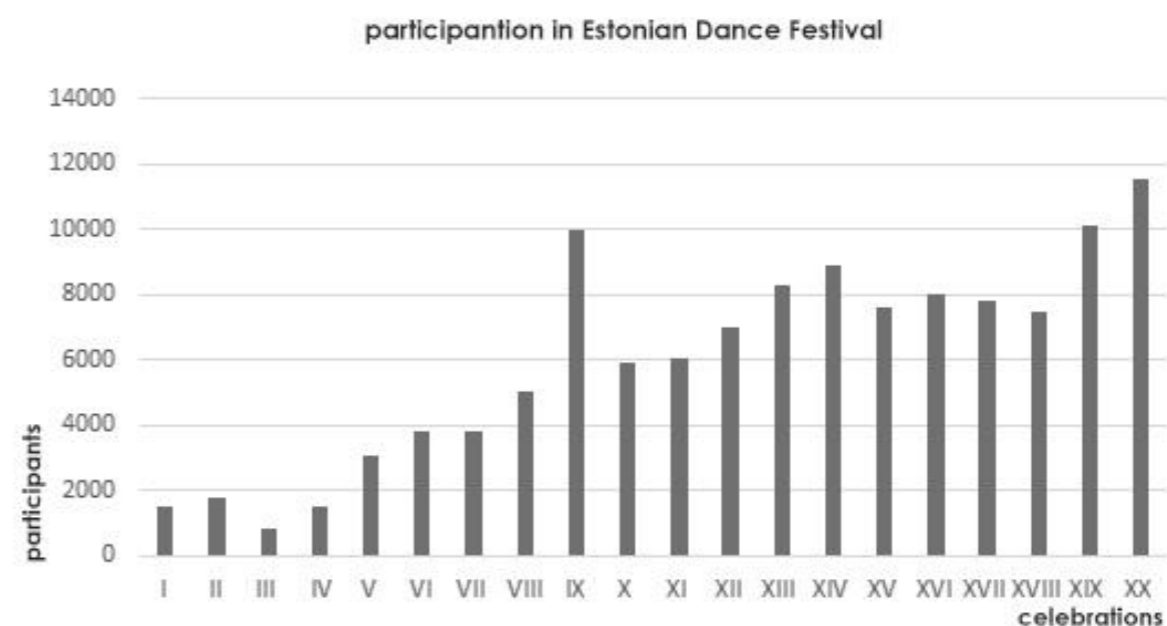
Eesti rahvatantsupeod on osa kultuuripärandist. Praegusel ajal rahvapeod kantud koos laulupidudega kompleksse kultuurinähtusena UNESCO koostatud inimkonna vaimse pärandi nimekirja. Seal sisetakse üheskoos Läti ja Leedu sarnase traditsiooniga, mis näitab selle kultuuritava ulatust ajas ja ruumis.

Esimene üldtantsupidu toimus 1930. aastal Eesti mängude raames, osajate arv oli vähem kui 2000 inimest. Iga järgnev pidu möödus eelmisest suurema mahu ja osalejate arvuga ning juba 1963. aastal kasvas sellest välja iseseisev rahvatantsupidu. (Angela Arraste, 2009)

Esimesest peost on möödunud enam kui 90 aastat, kuid tantsupidu on siiani üks tähtsamaid pidusid, mille ulatus ja kultuuriline väärtus aastatega ainult suurendavad. Viimane, 20. juubelilaulu- ja tantsupidu „Minu arm“ toimus 2019. aastal. Sellel tantsupeol osaledid rohkem kui 10 000 inimest. Võrreldes möödanud

aastatega see on rekordiline arv, mis näitab ürituse tähtsust Eesti ühiskonnas. (vt. Joonis

Rahvatantsupeod on Eesti kultuuri traditsioon. Mõistes traditsiooni esmajoones ühiskondliku nähtusena, peaks selles nägema sotsiaalset ehitist ning ühiskondlikku protsessi, mille käigus toimub kestab mineviku tõlgendamine ja kasutamine oleviku mõtestamiseks. Traditsiooni tunnetuslik ehedus ja tähendus määratletakse seega kaasajas ja kaasaegsetest väärtustest lähtuvalt. (Angela Arraste, 2009)

Joonis 3. Tantsupidu osalejate arv aastatel 1930-2019. Aallikas: autori tehtud skeem

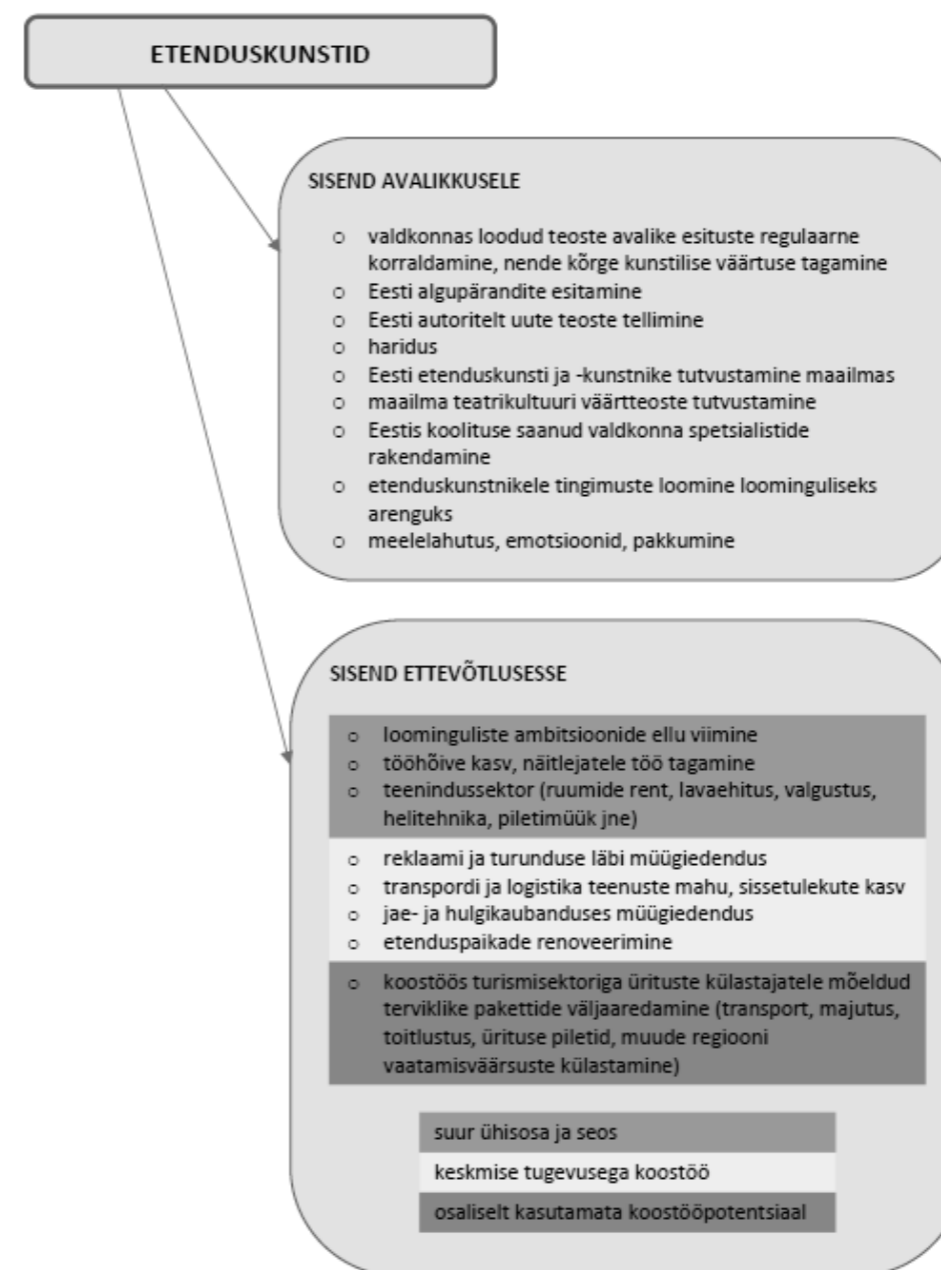
Iga kahe aasta jooksul eesti toimub Üldlaulu ja tantsupidu ning Noorte laulu ja tantsupidu. Sellele üritustele Tallinnase tulevad erinevad tantsu kollektiivid. Aastal 2020 üldlaulu ja tantsupeole oli läbi müüdud kõik piletit mittu päeva enne üritust, arvestades, et tantsupidu toimub ühel suurematest staadionidest – Kalev staadionil ning Laulu pidu Lauluväljakul. Selline suur ja massiivne üürutis mis on väga oluline eesti rahvale näitab inimeste suhte laulu- ja tantsu kultuurile meie riigis.

Tantsupeo ajal tantsukollektiivid peavad magama kooli spordisaalides ning nendel ei ole võimalust teostada enda proovid. Uus tantsukooli Tallinnas soodustab ka nende vajadust.

2.2.6. Tantsukultuuri olemasolev olukord Eestis

Tänapäevase tantsukunsti vaadeldakse koos teatrikunstiga etenduskunside grupis. 2015. aastal sai riigilt tegevustoetust 26 teatrit, sealhulgas said riigipoolset toetust ka kolm tantsukultuuri arendavat mittetulundusühingut.

Teatrikunstil on Eestis väga ulatuslikud traditsioonid ning valdkond on ühiskonnas kõrgelt väärtustatud. Riik katab teatrite kuludest keskmiselt 65%, olles sellega üks enim riiklikult toetatav loomemajanduse valdkond. Etenduskunside valdkonnas oli 2015. aastal tulu saanud ja Äriregistrile aruande esitanud äriühinguid, mittetulundusühinguid, sihtasutusi, organisatsioone kokku 419, mis on palju rohkem kui kunstisektoris. Tantsu valdkond on killustatud erinevate projektide, stuudiote ja koolide vahel. (Konjunkturiinstituut, Etenduskunstid, 2015)

Joonis 4. Etenduskunside valdkonna poolt ühiskonda lisanduv väärtus (Konjunkturiinstituut, Etenduskunstid, 2015)

2.2.7. Järeldus

Arvestades ülesnimetatud informatsiooni võiks teha järeldus, et tantsimine on päris oluline traditsioon Eesti ühiskonnas, mida vaja toetada ja austama.

Samas ka tantsimine on noorte ja täiskasvanute seas endiselt üks populaarsemaid vaba aja veetmise viise. Tantsijad osalevad paljudel festivalidel ja konkurssidel, mis tagab Eesti tantsukultuuri mitmekülgse arengu.

3. KOOL

3.1. Kooli keskkond

Kooliruumi loomine sõltub suurel määral tänapäeva õpilase mõttemaailmast ja harjumustest. Kui võrrelda eelmisele põlvkonnale ehitatud koole nüüdisaegsete ehitistega, siis selge erinevus ei ilmne mitte ainult arhitektuuris, vaid ka haridussüsteemis endas, hariduse andmises ja organiseerituses. (Kadri Klementi, Katrin Koov, Terje Ong, 2018)

Minevikus saadi haridus raamatutest ja standardsetes klassides, kuid tehnoloogia tulekuga õppeviisid muutusid ning see tõi kaasa muudatused klassi ruumide kujunduses. Ruume sai aina rohkem kohandada erinevate õppeainetega. Kui varem töötas koolihoone ainult õpiprotsessi ajal, siis praegu võib see olla avatud kogu aasta ringi ja väljaspool õppeaega võivad seda kasutada mitmesugused ühendused või leiab see rakendust koostöös teiste munitsipaalasutustega. (Curtis, 2003)

Hea kooli keskkonna organiseerimise jaoks tänapäeval väga oluline arvestada selliseid mõisteid nagu „sotsiaalne“, „vaimne“ ning „füüsiline“ ruum. (vt Joonis 4) Sotsiaalne ruum peab pakkuma sotsiaalset vaheldust ning võimaldab nii formaalset kui ka informaalset suhtlemist. Praegusel põlvkonnal ei ole vaja ainult fakte õppida, vaid omandada ka teisi sotsiaalseid oskusi, nagu eneseväljendus, mitmekesisuse väärtustamine, loov- ja kriitiline mõtlemine, riskimine ning hakkamasaamine ebaõnnestumistega.

Peala seda on oluline aru saada, et meie ühiskonnas õppimine on püsiv osa elust ning vajab õpilase iseseisvat valikut, kus ja kuidas ta tahab tööd teha. Vaimne ruum tähendab seda, et erinevad ruumilised lahendused ja interjäär toetavad keskendumist, kuulamist või loovtööd, sõltuvalt õpilaste töö organiseerimisest.

Oluline märkida ka võimalus õppida õues. Välisruum pakub õpilastele teised väljakutseid õppimiseks - õppekäikude ja loodusvaatluste kaudu.

Füüsiline keskkond mõjutab olulisel määral seda, kui innukad on õpilased õppima ja õpetajad õpetama.

Vaatamata sellele, et hoone arhitektuur on oluline osa kooli identiteedist, oluline ka arvestada selliseid aspekte nagu maastikuarhitektuur, haljastus, interjööri mööbel ning infograafika.

Hea koolikeskkond moodustab ennast terviklik süsteem, kus kooliõue planeerimine läheb koos hoone projekteerimisega samal ajal. Oluline tähelepanu pööratakse erinevate hooegadele, valgusele ning ilmastikutingimustele. Logistika osas on oluline läbi mõelda jalakäijate ja ratturite liikumine, kus asub majanduskoht ning kuidas organiseerida auto- ja rattaparklat. Taimedega saab tekitada varju ja liigendada ruumi, pakkuda rohelist ja elupaika eri liikidele.

Siseviimistlusel on sama asendamatu roll hoone projekteerimisel. Materjalid, vorm, valgus ja teised detailid moodustavad isikupärase arhitektuuri ja meeldiva keskkonna. (Kadri Klementi, Katrin Koov, Terje Ong, 2018)

Praegu õpib suurem osa Eesti lastest 1950.–1980. aastatel ehitatud tüüpikoolimajades, mis väga erinevad tänasepäeva ühiskonna ootusest. (Kadri Klementi, Katrin Koov, Terje Ong, 2018)

Õpilase aktiivsus sõltub otseselt ruumist, milles ta asub, mistõttu on väga oluline pöörata sellele erilist tähelepanu.

social connection

mental connection

physical connection

Joonis 5. Kooli projekteerimise olulised aspektid
Allikas: autori tehtud skeem

3.2. Tantsu ja kunstikoolid Tallinnas

Kaasaegsetes linnades sai populaarsemaks tendents hakata tegelema spordialadega või muu huvitegevusega juba täiskasvanu vanuses. Mis eelmise sajandil veel tundus imelikult, tänapäeval on tegelik reaalsus. Tallinn kui kaasaegne Euroopa linn ei ole erand, meil on iluuisutajate, tantside, vokaali, kunsti ning muu kultuuri alades eksisteerivad harrastajate rühmad.

Reaalsuses, vaatamata õpetajate ja treenerite professionaalsusele ja läbiviidavate tundide ja treeningute kõrgetasemelisele korraldusele, ei ole Tallinnas sellist kunsti või tantsu kooli, kus iga vanusegruppi inimene saaks tunda end komfoortselt ruumi sees.

Antud lõputöös projekteeritakse tantsukooli mis ette nähtud nii laste ja noorte jaoks kui ka täiskasvanute inimeste jaoks, kellel on soov proovida enda uues valdkondades ning avada enda kultuurilise-vaimse poole.

Edasi järgneb Eesti populaarsemate kunstikoolide ja kaasaegse stiilide tantsustuudiate lühike kirjeldus.

3.2.1. Pallase kool

Üks Eesti kuulsamaid kunstikoole on Pallase kunstikool (nüüdne Tartu kunstikool), mis asub Tartus ja avas oma ukse esimest korda 1919. aastal.

Tegu oli Eesti esimese kujutava kunsti õppeasutusega, mille sarnast siin varem ei olnud. Esialgu tegutses prantsuspärase vabaateljee tüüpi õppeasutusena. Õpilastele sooviti anda tugev naturist kujutamise oskus, siis töö ateljee väljas oli lubatud ja isegi soovitatavalt. Koolis oli kolm ateljeed: maali- ja joonistamisateljees õpiti akti, natüürmorti, portreemaali ja -joonistust ning tehti graafikat, skulptuuriateljees tegeleti modelleerimise, skulptuuritehnikate ja kompositsiooniga. Lisaks toimusid õhtuti krokiitunnid ja teoreetiliste ainete loengud. (Hoffmann, 2019)

Pallase kool kujutas ennast tol ajal klassikalist kiviehitust standardse planeeringuga. Aprillil 1944. aastal sõja käigus hoone põles maha ning tööd alustas Tartu Riiklik Kunstiinstituut. Pallase kunstikooli mõju Eesti kunstile oli märkamisväärne, see oli esimene kõrgema kunstiõppeasutusena mis pakkus professionaalset kunstiõpet.

Praegu asub endises Pallase hoones Tartu Kunstikool - riiklik kutsekool ja seal on võimalik õppida sellistel erialadel nagu 3D-kunstnik-kujundaja, kujundusgraafik, dekoraator ja stilist.

3.2.2. Tallinna Kunstikool

Tallinnas aadressil Kevade 4 asuv Tallinna kunstikool paikneb tüüpilises 1920. aastate hoones. Tallinna kunstikool annab tänasepäeval kunstiharidust, mis põhineb klassikalise visuaalse kultuuri ideaalidel ja loomingu vabadusel ning kaasaegse kunsti dünaamiliselt. Peamised ained on joonistamine, maalimine, skulptuur, kompositsioon ja kunstiajalugu. Õppekava täiendavad erinevad valikained (graafika, disaini alused, keraamika, fotograafia, kalligraafia).

Hoone ise on lihtsa ristkülikukujulise planeeringuga koos perimeetris asetsevate klassidega kompositsiooni, maalimise, kunstiajaloo, fotograafia, keraamika ja vormiõpetuse jaoks. Teisel korrusel on lisaks saal, rekvisiidiladu ja eraldi ruum savi hoidmiseks.

3.2.3. Esperanza tantsustuudio

Üks Tallinna populaarsemaid tantsukoole teeb suure kummarduse ladinaameerika tantsudele, nagu flamenko, tango, salsa, bachata, afro jne. Vaatamata treenerite professionaalsusele ja läbiviidavate treeningute kõrgetasemelisele korraldusele on tegu Mustamäe elurajoonis asuva lihtsakoelise kontorihoonega, mis esialgu ei olnud mõeldud tantsulise tegevuse jaoks. 2014. aastal rekonstrueeriti hoone kolm olemasolevat saali, tänu sellele muudeti ruumid tantsijate jaoks mugavamaks. Hoones on olemas ka duširuumid ja garderoob.

3.2.4. JJ-street tantsustuudio

Veel üks tuntud nüüdistantsustuudio asub Tallinnas Filtri teel ning seal õpetatakse selliseid stiile nagu house, hiphop, urban, vogue jne. Hoone on elamutüüpi ehitis. Selles on üks saal treeningute jaoks, mõned garderoobid, duširuum ja direktori kabinet. Katusekorrusel on väike tantsukaupade pood. Ruumide kirjelduse põhjal võib järeldada, et enamasti harjutavad õpilased vanades, amortiseerunud hoonetes, kus ei ole kõiki vajalikke funktsioone tantsimiseks.

4. ETTEKUJUTUST IDEAALSEST TANTSUKOOLIST

4.1. Uurimus

Rohkemade andmete kogumiseks konkreetselt Eesti tantsuvaldkonna vajaduste ja probleemide kohta viidi läbi uurimus. Uurimuse eesmärk oli saada esmaste isikute (tantsijate ja treenerite) käest teada, milliste probleemidega nad treeningute ajal ja üritustel osaledes kokku puutuvad, samuti mõista, milline oleks tantsimise ja kunstiga tegelemiseks ideaalselt sobiv ruum.

Oma uurimuse meetodikaks valisin kvalitatiivse uurimisviisi. See meetod võimaldab saada konkreetsetele küsimustele palju laiema spektriga vastuseid, mille põhjal saab teha üldisi järeldusi. Uurimuses kasutati kolmes keeles koostatud avatud küsimustega ankeeti, mis saadeti mitmele tantsuga tegelevale asutusele, lisaks tehti intervjuud eraldi osalejatega. (vt Lisa 1)

4.2. Uurimuse tulemused

Uurimuses osales 150 inimest vanuserühmas 18–35 aastat, kes kas õppisid või õpetasid järgmisi tantsustiile: *flamenco, hiphop, vogue, crump, afro, rahvatants, breik, house, ballett, heels, ladinaameerika tantsud, salsa, jazzfunk, urban, twerk, contemporary, ragga, show-tants, postitants, tribal fusion, ergutustants, bachata*.

Küsitluse tulemustest selgus, et keskmiselt harjutatakse ühes standardses ruumis (50-60 m²) 10–20 inimesest koosneva rühmaga, mida treenerite arvates peetakse tulemusliku treeningu jaoks inimeste maksimaalseks lubatud arvuks.

Samas peab tantsu harjutamisel olema ühe inimese kasutatava ala pindala vähemalt 6 m², ideaalselt 9 m² (salsa jaoks piisab 4 m²-st). (Foley, 1994).

Lähtudes eelnevast võib järeldada, et ruumi ideaalne pindala koreograafiaga tegelemiseks peab olema 90–135 m² (keskmiselt 15 inimest stuudios).

Ülalnimetatud vanuserühma treeningute jaoks sobivad eelistatult õhtused ajad, mida tuleb arvestada valgustuse planeerimisel.

Eesti tantsijad aktiivselt osalevad erinevates festivalides. Viimase aja kõige populaarsemateks tantsukultuuriga seotud üritusteks peetakse Koolitantsu, Kuldset Karikat ja Baltic Sessionit. Konkursside ja festivalide korralduses leiti selliseid probleeme nagu tantsu jaoks halvasti varustatud lava, väikesed grimmitoad või nende puudumine, samuti ruumide puudumine esinemise-eelseks soojenduseks.

Vastates küsimusele kõige mugavama tantsuruumi kohta pöörati suurimat tähelepanu sellistele külgedele nagu sisekujundus, ventilatsioon, valgustus ja akustika. Täpsemalt mainiti põrandani ulatuvaid peegelpindu mitmel seinal, spetsiaalset tantsu vajadusi arvestavat põrandakatet, kvaliteetselt töötavat ventilatsiooni, samuti varjude tekkimist takistavat valgustust.

Mis puudutab ruumistruktuuri, siis enamik vastajaid märkis avarate eraldi garderoobide olulisust, lava olemasolu kontserdiproovideks, fuajee ja ooteruumi eraldatust, et vältida segaduste tekkimist, samuti üleriie jaoks eraldi garderoobi olemasolu ja puhkekohta, kus oleks võimalik arutada treeningut, jagada emotsioone või korraldada koosolekuid.

4.3. Küsimustiku järeldused

Summeerides kõike küsimustiku tulemused tuli välja et hea tantsukoht:

- peab olema min 90-120 m² arvestades seda, et üks inimene vajab ideaalselt 9m² mugavaks trenniks
- peab omandama eraldi grimmituba, kus saab ette valmistada etendusele

- koht, kuhu saab panna riideid esindamiseks
- avarad riietusruumid ja duširuumid
- eraldi garderoob kuhu saab üles riideid panna
- lava kontserdite ettevalmistamiseks või bättilde korraldamiseks
- puhkekoht kus oleks võimalik arutada treeningut, jagada emotsioone või korraldada koosolekuid
- avar fuajee et vältida segaduste tekkimist

Kõik need punktid olid arvestatud käesoleval arhitektuursel projektil.

4.4. Tantsu- ja kunstikooli ruumiprogrammid

Vastavalt tehtud küsitluse ja olemasolevate tantsu- ja kunstikoolide hoonete uuringu ning oma kogemusele, magistritöö autor koostas võimalike ruumiprogrammi.

Tantsustuudiot võimalik ruumiprogramm:

- 1) **Tantsustuudio (*dance hall/studio*)** – ruum, mis on ette nähtud tantsukavade õppimiseks ning treeningu korraldamiseks, soovitusliku pindalaga 90-120 m² arvestades, et ühes studios saab olla kokku 15-20 inimest rühmaga.
Siseviimistluseks tähtis pöörduda tähelepanu põranda kattedele ning peeglite suurustule. Kõige sobilikum põrandaks arvestatakse ujuv põrand kuna peab see olema hüppeid soodustav ning peeglid soovitatakse panna vähemalt kahes seinas põrandast laeni.
Tehnosüsteemid piisavalt, et ruumis oleks tagatud pidev värske õhk (ei tohi saalis kuskilt "puhuda").
- 2) **Lava – (*scene*)** – ruum, mis on mõelnud lokaalsete ürituste korraldamiseks, tantsukavade proovimiseks, tantsubattle organiseerimiseks.

Samas nagu tantsustuudio peab omandama head põrandakatet ning ventileerimissüsteem. Seinapeegli katend ei ole nõutav.

- 3) **Grimmi-tuba (*green room/make-up room*)** – ruum, mis on ette nähtud etendusele ettevalmistamiseks, make-up-i tegemiseks ja riietuse vahetamiseks. Ruum nõuab otse ligipääs lavale ning kostüümise laosse.
- 4) **Riietusruumid (*dressing room*)** – ruumid, mis on mõelnud riietuse vahetamiseks trenni jaoks. Peavad olema piisavalt avarad koos otse liigipääsuga duširuumidele.
- 5) **Duširuumid (*shower*)** – avarad ruumid, mis on ette nähtud pesemiseks pärast trenni.
- 6) **Garderoob (*wardrobe*)** – eraldi ruum, kus saab jätta üles riideid (joped, mantlid jne). Peab asuma peasissepääsu lähedal.
- 7) **Puhkeruum (*leisure space*)** – eraldi ruum, kus oleks võimalik oodata treeningu algust, arutada treeningut, jagada emotsioone või korraldada koosolekuid.
- 8) **Õpetajate ruum (*teacher's room*)** – ruum, mis on mõelnud treenerite jaoks, kus on võimalik vahetada riideid, käia duširuumile, oodata treeningu algust.
- 9) **Personaali ruum (*personal's room*)** – ruum, mis on ette nähtud direktori, treenerite, üürituse korraldaja jne jaoks)
- 10) **Kostüümide ladu (*costume room*)** – ruum, mis on mõelnud spetsiifilise kostüümide hoidmiseks. Soovituslik panna stuudiote või grimmi-toa lähedal.

Kunstiosakonna võimalik ruumiprogramm:

- 1) **Vormiõpetus (*sculpture*)** – õppeaine kunsti õppimisel, aine annab põhioskused klassikalises modelleerimises, jälgitakse kaasaegse vormimaailma mitmekesisust, suundumusi ja selle ruumilise organiseerimise printsiipe. Tundide rõhuasetus on loomingulisel protsessil. Programmi

läbimiseks on vaja tegeleda installatsiooni loomise, materjali, värvi, valguse ja ruumi suhetega.

2) **Keraamika (ceramics)** – keraamikas õpitakse lihtsamad keraamika tehnikad ja töövõtted. Läbitakse kavandamisprotsess ning omandatakse kerimise, kleepimise, treimise ja savivalu tegemise oskused.

Ruumist peab olema kiire ligipääs savi laosse.

3) **Materjalide ladu (materials storage)** – Kunstistuudio jaoks on oluline erinevate materjalide jaoks korraldada ladustamis kohad mis vastaksite materjalide eriliste omadustele ja ladustamis tingimustele. See on oluline et säilitada materjalide esialgse kvaliteedi ning tagada tuleõrje tuleohutusnõuded.

- **Savi ladu (clay storage)** – ruum, kus võiks hoida savivaru ning paigaldada savipõletusahi.

- **Klaasi materjali ladu (glass storage)** – võiks asuda klass ümbertöötlemise töökodade lähedal, keevitus ja sulamisaparaatide läheduses.

- **Kiiresti süttivad materjali ladu (papp ja paber) (paper storage)** – kiiresti süttivad materjalid peavad kindlasti isoleeritud olla ülekuumetavate agregaatidest ja avatud tulest.

- **Rekvisiidi ladu (prop storage)** – ruum, kus hoitakse erinevaid rekvisiit natüürmorti kombineerimiseks

4) **Maalimine (painting)** – on seotud mitmete märgtöötamise tehnikate kasutamisega kunstis. Maal on eelkõige värvilahenduste loomise kunst, mis aitab esile tuua meis peituvat oma värvimeele ja selle kaudu väljendada iseene mõtteid ja tundeid. Pildilise jutustuse ja äratuntava ruumiillusiooni loomise kaudu on maalikunst üldtuntud ja armastatud. Kuid maal võib ka olla palju abstraktsem ja isiklikum. Sellisena tuleb veelgi esile maalikunstis peituv loovus ja selle rikas ning kõnekas väljenduskeel. Maalimise eesmärgiks on õpetada erinevate elementide (värv, pind, struktuur, realistlik kujutis, abstraktne kujutis jne) koosluse kaudu terviklahendusteni jõudmist,

loovust ja lõpuks oma isikupära juurde jõudmist. Kunstikoolis maalitakse palju natüürmorte, figuure, poolfiguure ja portreid modelli järgi.

Ruumis peab olema piisavalt valgust (nii naturaalse kui ka kunsti valgust) ning piisavalt kohta natüürmortide koostamiseks.

5) **Kompositsioon (composition)** – kompositsiooni tundides omandatakse oskusi, mis aitavad igal kunstilisel väljendada oma sisemaailma, leida oma individuaalsus, eripära.

Kompositsiooni tunnid on tihedalt seotud teiste kunstitundidega, sest iga teos – ükskõik kas pinnaline või ruumiline, liikuv või paigalpäisiv, on ühtlasi kompositsioon, mida vaataja näeb ja tõlgendab.

Kompositsioonitaju on võime teose erinevaid osi omavahel siduda ja tasakaalustada – see on protsess, mida me pilti joonistades või ruumilist objekti luues sageli enesele ei teadvusta. Oskus oma teose kompositsiooni analüüsida on iga kunstniku töös oluline osa.

Kompositsioonitundide eesmärgiks on õpetada kujutama erinevates zhanrites (näiteks: plakat, illustratsioon, makett) ning erinevates tehnikates (tušijoonistus, pastell, kollaazh jne). (Kunstikool, Õppeained, 2019)

6) **Joonistamine (drawing)** – joonistamise olemuseks on käeline mõtlemine. Selle mõtlemise kehastamiseks võib kasutada kõikvõimalikke tehnilisi vahendeid, mis vähegi jätavad endast paberi või ükskõik mis muu materjali pinnale nähtava jälje.

Kunstikooli stuudiumis harjutatakse peamiselt esemete joonistamist. Õpetatakse kasutama joonperspektiivi ning tajuma proportsioone ning joonistama inimest. Kuna inimese tõetruu kujutamine on küllaltki keeruline tegevus, tutvutakse õppetöö käigus ka plastilise anatoomia alustega.

Joonistamise tundides omandatakse oskusi, mis on abiks ka kõikides teistes ainetes, kus vaja midagi kujutada, oma sisemaailma päevavalgele tuua. Oluline on ka see, et joonistamise tunnis töötades püüeldakse alati selle poole, et valmiv joonistus oleks vaadeldav ka iseseisva kunstiteosena.

Ruumis peab olema piisavalt kohta natüürmortide koostamiseks ning modellide poseerimiseks. (Kunstikool, Õppeained, 2019)

7) **Fotograafia (photography)** – õppetöö eesmärk on tutvuda fotograafia kui kunstiga. Õppeaasta vältel tegeletakse mitmesuguste fototehnikatega ja õpitakse vaatama elu läbi fotoaparaadi objektiivi, ent tähtsaim on siiski pildistamine ja saadud tulemuste analüüsimine. Tutvutakse filmilindile pildistamise ja tehtud fotode ilmutamisega.

Ruumis peab olema piisavalt kohta tehnika paigaldamiseks ning võimalust reguleerida valgustust.

8) **Kalligraafia (calligraphy)** – õppetöö toimub kursuste kaudu, kus käsitletakse erinevaid kirjastiile ning antakse lisateavet kirjakunsti ajaloo, kirjutusvahendite, -materjalide kohta.

Kalligraafia tundidel omandab õpilane teadmised kalligraafia töövahenditest, paberist, tööde vormistamisest ning kompositsioonist. Tutvub kirja ajaloo ning praktiseerib erinevaid ajaloolisi kirjastiile, mille põhjal saab juba omakorda muuta need kirjastiilid tänapäevasemaks.

9) **Kunstiajalugu (art history)** – kunstiajaloo tundides saadakse teada mõndagi huvitavat möödunud aegade kunstivooludest ja kunstiteostest. Loengutel õpitakse mõistma eri kultuuride kunsti spetsiifikat, kunstiajaloo taustprotsesse ja konteksti. Samuti arutatakse kunstiajaloo tundides ka tänapäeva kunsti probleemide üle, pärides eri kunsti fenomenide tekkepõhjuste järele.

Loengutes saadud teadmisi ja oskusi aitavad kinnistada ja laiendada õppekursioonid nii Eesti kui ka teiste Euroopa riikide kunstimuuseumitesse ja galeriidesse. (Kunstikool, Õppeained, 2019)

10) **Disain (design)** – kursuse raames saavad õpilased ülevaate levinumatest disaini meetoditest ja tööriistadest. Õppimise keskmes on disainiprotsessi etapid ning nende protsessisisene loogika: probleemi tuvastamine ja sõnastamine, uurimuslik osa analüüsist kuni järeldusteni, ideede genereerimine, kontseptsiooni loomine ning kommunikeerimine, idee/lahenduse arendamine, vormistamine ja esitlemine. Meeskonnatööna teostavad õpilased projekti, mis hõlmab kõiki disainiprotsessi etappe, mille kaudu saavad õpilased disaini meetodikate rakendamise ja loova disaini

protsessi läbimise praktilise kogemuse. Meeskonnatöös osalemine kujundab õpilastes koostööoskusi kaasõpilaste erinevate teadmiste, oskuste ja kogemuste rakendamise kaudu. (Innove, 2017)

11) **3D-disain (3D-design)** – tundidel õpitakse ehitama 3D mudeleid, looma tekstuure ja materjale, animeerima objekte, seadistama valgust ja stseeni vastavalt soovitud lõpptulemusele.

12) **Arhiivi ruum (archive)** – kunstikooli arhiiv ruumis hoitakse kõige edukamad ja korduvalt näitustele esitavad tööd ning säilitatakse lähimate aastate jooksul kogunud tööd.

13) **Raamatukogu (library)** - iga kunsti ja tantsukoolis võik olla raamatukogu, kuna iga kunstivaldkonna jaoks on palju teoreetilist ja kirjandusliku allikad mis sisaldavad olulised teadmised ja õppematerjalid. Samuti raamatukogus võib olla noodide kogum, mis tarvis tantsukooli elavamuusika tantsuetenduse teostamiseks.

Üldkasutusega ruumid:

1) **Tehnoruumid (technical rooms)** – tantsu- ja kunsti stuudiotest peab olema tagatud hea ventilatsioon ja kütte süsteem mille jaoks on vaja suure tehnoruumi. Samuti kunstistuudios iga kabinetis peab olema tagatud veevarustus.

2) **Koristajate ruum (maintenance room)** – et tagada komfortsed ja puhtad ruumi, spordi- ja kunstiasutustes peavad olema ettenähtud koristajate ruumid. Koristajate ruum seejärel jagatud koristajate riietus- ja puhkeruumiks ning koristajate vajalike varustuse laoks.m

3) **TT-juhtimiskeskus (fire control room)** – TT keskus tagab kiir ja täpse tulekahju algusekoha määramist. Avaliku hoonete jaoks oluline ruum, mis tuleohutuse nõuete jaoks peab hoones olema.

4) **Parkimine (*parking*)** – kooli jaoks võiks olla tagatud turvaline ja piisavalt parkimiskohtadega parkimine õpetajate, treenerite, õpilaste, nende vanemate jne jaoks.

5) **Jalgrattaparkimine (*bicycle parking*)** - kuna tantsu ja kunstikooli külastavad palju nooreid ja nende seas jalgrattas on populaarne transpordiviis, siis nende jaoks saab ette nähtud eraldi jalgratta hoidmise ruumi.

5. ALA ANALÜÜS

5.1. Koha energia

Hoone linnas on „üksikisik“, mis peab arvestama teisi „üksikisike“, et koos moodustada rikkalikku ja huvitavat keskkonda, kus valitseb keeruline kord ehk distsiplineeritud vabadus. Igal hoonel on oma piirkond, mis mõjub tema lähimas ümbruses ja väheneb kaugusse, kus algavad uute assotsiatsioonide ja sümbolite mõjupiirkonnad. Hooned sisaldavad palju assotsiatsioone; varjatuid, alateadvuslikke (mälestused, illusioonid), samuti avalikke ja häbitud (nt reklaamtahvlid, katusel kuivav pesu, aknad). Uute linnalike objektide loomisel peaksime inspireeruma lähima naabruse assotsiatsioonidest ning looma ise uusi.

Uus arhitektuur araneb kahes paralleelis – suletud ning avatud süsteemis. Suletud süsteemi moodustavad hooned, mis nagu keskaegsed katedraalid on oma arhitektuuril täiuslik lõpetatud. Suletud süsteem ei ole seotud ümbritseva keskkonnaga. Ta seisab kui sümbol, kultuuriline tähis või eesmärk.

Avatud arhitektuur on siis miljöö- ja keskkonnaarhitektuur. Esimene on siin side reaalse koha ja ajaga. Kui suletud süsteem on kaitse, kilp kõige välise, juhusliku eest, siit avatud süsteemidel on sideme otsimine eesmärk omaette. Kaasaegne arhitektuur püüab ühe süsteemi elemente teiega sünteesida.

Tallinnas on tugeva energiaväljaga Oleviste kirik ja Aleksander Nevski katedraal, samas ka Kaarli ning Jaani kirikud.

Projekti planeeritava ala Kaarli puistee asub ülaloesitatud objektidel lähedal, mis annab kohale omapärase ainulaadset energiat. (Künnapu, Üle punase jõe, 2001)

5.2. Linnaehituslik analüüs

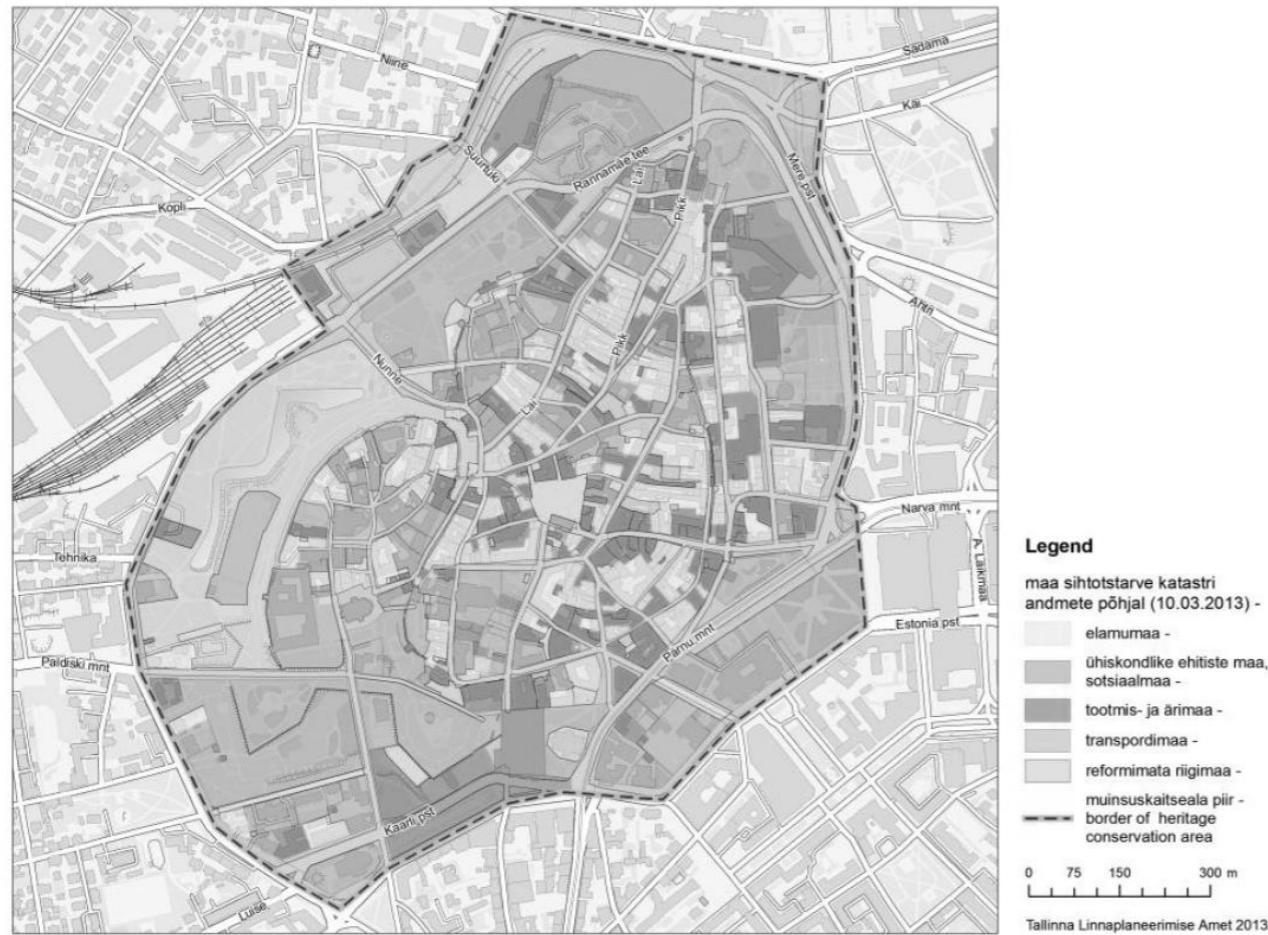
Kaarli puistee asub vanalinna lõunapool ning külgneb Vabaduse väljaku platsiga. Vanalinn on kogu maailma unikaalne väärtus ning kulub UNESCO kultuuripärandile kuna tegimist on olulise linnaruumi alaga.

Kaarli puistee asub Tallinna kesklinnas ja selle paiknemise tõttu tagatakse hea juurdepääs teistele linnaosadele: Ülemiste, Sadama, Lasnamäe, Mustamäe, Pelgulinn. (vt. Joonis 3)

Joonis 6. Kaarli puistee asukoht Tallinna kardil
allikas: autori tehtud joonis

Planeeritava ala suurus on 12 941 m² mis koosneb kolmest kruntidest muinsuskaitsealal: Kaarli pst 2, 2a ja 4a ja asub harjuorul, Ingeri bastiooni vallikraavis. Nende kinnistu sihtotstarve on ärimaa ja üldkasutatav maa. (vt. Joonis 4)

Joonis 7. Vanalinna muinsuskaitse maakasutus sihtotstarbe järgi (Linnavolikogu, 2014)

5.3. Ajalooline ülevaade

Tallinn arenes sellel ajal, millal oli vältimatu linna pidev kindlustamine. Palju võitlusi olid Saksa-Taani agressiooni perioodil 1219–1233 ja Liivi sõja ajal aastail 1560–1577. Tallinna areng oli pidevas konfliktide ja sõjaliste kallaletungide ohuses ning see põhjustas linna pideva kindlustamise vajadust. (Rudolf Kenkmaa, 1964)

Kõige intensiivsem ehitamise periood oli aastatel 1670–1710, millal lõpetati Rootsi ja Ingeri bastioni ehitus. 1857.–1858. aastal algasid suuremahulised mahakaevamis- ja tasandamistööd. Algselt plaanis linn vabanenud alale rajada uue tänavavõrgu ja ehituskruunid, kuid see ei saanud tehnilise keerukuse ja raha

puudumise tõttu teoks. 1876. aastal otsustati bastionivööndisse Riia eeskujul kujundada pargid ja puisteed. (Rudolf Kenkmaa, 1964) (Linnavolikogu, 2014)

5.4. Detailid

Harjuorg on Ingeri bastioni vallikraav. (vt. Joonis 5) Bastioni ehitus oli alustatud 16. sajandil ja lõpetas aastal 1700 vaid kuni 19 sajandi kõndimine seal oli ohtlik. 1869. aasta kavade järgi pidi Ingeri bastioni ja Rootsi kantsi ees asunud vallikraavist kujunema haljasala, kuid seda plaani ei teostatud rahanappuse tõttu ning kraavi hakati kasutama hoopis linna prügilana. Vallikraav suudeti täita ja tasandada alles 20. sajandi alguseks. 1905. aastal rajati tasandatud Harjuoru vallikraavile tenniseväljakud. Lisaks tennise- ja kriketiväljakule ehitati 1908. aastal siia Toomkooli õpilaste võimla tsiviilinseneri Arthur von Hoyningen-Huene (1869 – 1936) projekti järgi. 1921. aastast seda hakkas kasutama Noorte Meeste Kristlik Ühing, Ameerikast saadud toetustega kohandati saal korv- ja võrkpallisaaliks. Võimla kõrvale ehitas Eesti Saksa Spordiselts 1930. aastatel oma tenniseväljaku. (Bastionikäigud, 2017) (vt. Foto 1) 2008.aastal oli tenniseväljak lammutatud. (vt. Foto 2)

Harjumägi, mis asub Harjuoru ääres on Ingeri bastioni mägi. 1860.–1861. aastal rajati läbi bastioni Komandandi tee ning aastatel 1861–1862 muudeti bastion bürgermeister Carl August Mayeri juhtimisel C. Jacobi plaani järgi pargiks. Mäele pääsemiseks ehitati 1865. aastal Harju värava juurest kaheksa ehisvaasiga kaunistatud trepp, mida hakati kutsuma Mayeri trepiks. Treppi on laiendatud ja renoveeritud aastatel 1890 ja 1907. Seal paiknenud keraamilised vaasid asendati aastatel 1885–1887 malmvaasidega. (Bastionikäigud, 2017)

1865 rentis linnavalitsus Harjumäe Eestimaa Aiandusseltsile. 1881–1885 ala rekonstrueeriti ja heakorrastatud Harjumägi renditi 1887. aastal kohvikusuveklubi rajamiseks. Sinna rajati restoran, kõlakoda, kontserdiväljak koos muusikapaviljoniga ning keeglirada. (vt Foto 3 ja 4). Park oli linlaste seas ülipopulaarne, kuid populaarsus kadus Esimese maailmasõja ajal. Lagunevad puithooned seisid seal kuni 1929. aastani. 1932. aastal ehitati uus kõlakoda ja avati taas vabaõhukohvik. 1980.–1990. aastatel korraldati pargis nädalavahetuse tiitlaturgu. (Rudolf Kenkmaa, 1964) (Bastionikäigud, 2017)

2009. aastal oli püstitatud Vabadussõja võidusammas, mille käigus eemaldati osa bastioni muldkehast ning 2011. aastal rekonstrueeriti esine plats.

Joonis 8. Vanalinna kaitseehitised (Linnavolikogu, 2014)

Foto 1. (vasakul) Tennisevõistlus Harjuoru tennisväljakul 1930.a (Karjahärm, Tallinn)

Foto 2. Tennisväljak 2008.a; (paremal) foto: Toomas Huik

Foto 3. (vasakul) Harjumägi kõlakoja 1900-1910a. foto: Tallinna Linnamuuseum

Foto 4. (paremal) Harjumäe restoran 1898a. foto: Vennard Christin, Tallinna Linnamuuseum

Esimesena objektina **Vabaduse väljakul** idaosas oli fikseeritud lasteaed, mis oli üks esimesi avalike haljasalaseid Eestis. See asus Harju värava muldkindlustuste esisel esplanaadil, piirnes põhjast muldvalli ja lõunast vallikraaviga, idast Uue poolbastioni ning läänest Harju tänavaga. Park rajati rahva seas korraldatud korjanduse toel. Pärast Tallinna kustutamist kindlustuste nimekirjast (1867) valmis pargi lääneossa täisaetud endisel vallikraavile Jaani kirik. Park haljastati ja ümbritseti taraga, kiriku lähedale ehitati 1884. aastal väike paviljon lastele. (Bastionikäigud, 2017) Harjuvärava esine alal oli tuntud Heinaturuna. (vt Foto 5) (Rudolf Kenkmaa, 1964)

1941. aastal nimetati Vabaduse väljak Võiduväljakuks, seda nime kandis see peaaegu aasta ja siis see muutus tagasi Vabaduse väljakuks. 1948. aastal sai Vabaduse väljakust taas Võiduväljak ja hiljem muudeti see Võidu väljakuks; seda nime kandis see kuni 1989. aastani. Vabaduse väljak on kandnud läbi ajaloo väga mitut nime (Heinaturg, Puu- ja heinaturg, Peetri plats, Vabaduse plats, Võiduväljak, Võidu väljak), vaja märkida, et väljak kaotas funktsiooni turuplatsina ja kandnud esindusfunktsiooni sellest ajast. (Rudolf Kenkmaa, 1964)

2000. aastal Vabaduse väljak jäi vabaks jalakäijate jaoks. Samal aastal millal oli püstitatud Vabadussõja võidusammas oli Vabaduse väljaku suur rekonstruktsioon Andres Alveri ja Tiit Trummali projekti järgi. Vabaduse väljaku all on maaalune parkla, kus on ka asub vana linnamüüre ja bastionide osi eksponeeritud.

Foto 5. Heinaturg, 1909a;
foto: Eesti Ajaloomuuseum SA

Kaarli puistee hakkati rajama 1840. aastal, enne seda keskajal seal oli Barbara kalmistu osa. Algselt kaherealise glassiipuiestena planeeritud Harjuvärava puistee sai oma üldjoontes tänaseni säilinud kuju. Puistee osa samas nagu preagu kasutati jalutuspaigana. (vt Joonis 6)

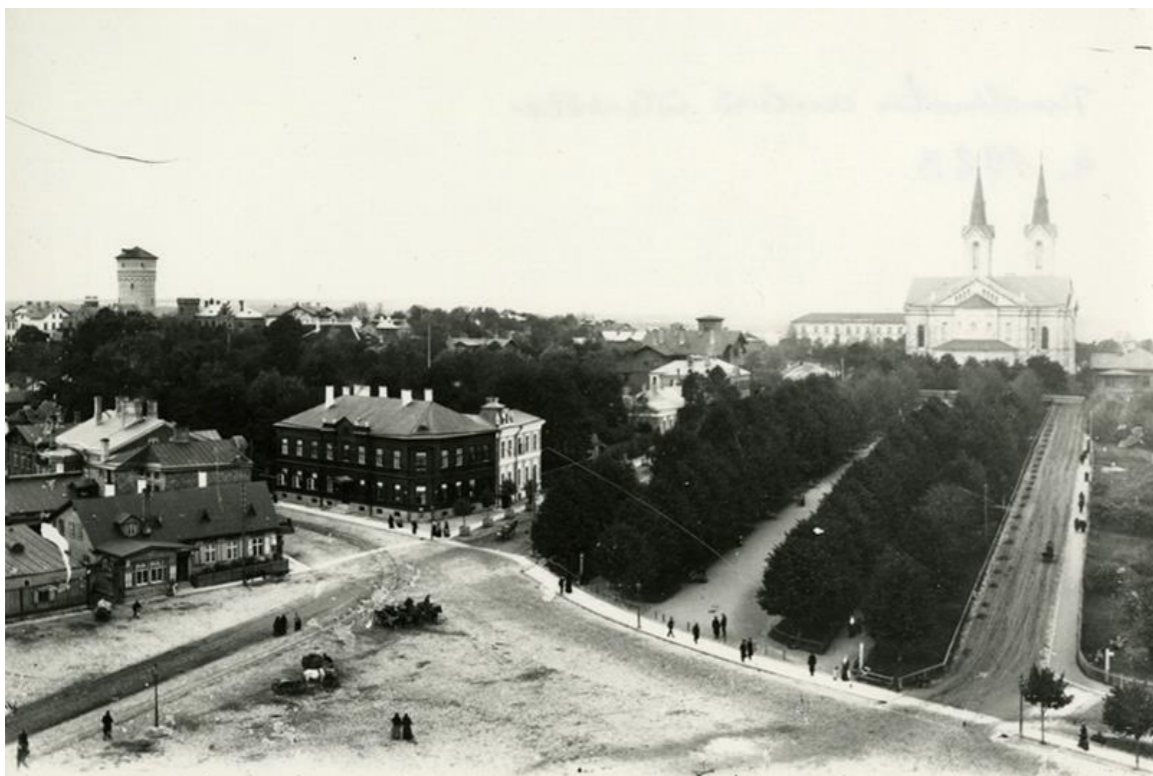

Foto 6. Vabaduse väljak ja Kaarli pst, panoraamvaade 1920-1940a;
foto: Eesti Arhitektuurimuseum

5.5. Olemasolev olukord

Tänapäeval projekteeritava ala lähedal asub Eesti Kristlik Nelipühi Kirik (vt. Foto 7), mis koolis endise Kalevi Spordihoonesse 2005.aastal. Hoone oli ümberehitatud, et rohkem tagada kiriku funktsioone, lisaks rajati suur auditoorium, kontoripinnad ja teised lisaruumid.

Vabaduse Väljaku projekti (võidu töö autorid Andres Alver ja Tiit Trummal) teostamise ajal kaalusid tenniseväljaku kohvikuhoone lammutamist kuna ta oli ehitatud eelmise sajandi teisel pool ja ei too ajaloolist väärtust. Tennise kohviku ja tenniseväljakute asemel oli planeeritud Vabaduse väljaku jätku, kuid see plaan jäi teostamata. (Masing, 2006)

Ingeri bastioni vallikraavi on tänapäeval eraomandis ja peamiselt kasutatakse parklana. Vana tenniseväljaku kohvikuhoones asub kohvik „Pizza Americana“. Harjumäel on park, kus on selle ajani säilinud pargipaviljon. Vabaduse väljak on Tallinna esindusväljak ning Kaarli puiestee on osa vanalinna ümbritsevast puiesteest. Suure liikluskoormuse tõttu ümbritsevates magistraaltänavatel, Kaarli puiestee jäi lõigatud teisest ümbruskonnast.

Toompea ja Kaarli puiestee nurgal asuv krunt kuulub eesti ärimehel Vjatšeslav Leedole kes juba aastast 2009 otsib häid ja töötavad lahendust sellele krundile. (Gnadenteich, 2009)

Foto 7. Eesti Kristlik Nelipühi kirik 2018a.
foto: Priit Virula

Foto 8. Harjuorg 2019.a.
foto: autori tehtud foto

Foto 9. Harjuoru panoraam 2019.a
foto: autori tehtud foto

5.6. Piirangud

Vaadeldatud krundid asuvad Tallinna vanalinna vööndi muinsuskaitsealas ning siin kehtivad Tallinna vanalinna vööndi muinsuskaitseala põhimäärus. Antud dokumendi järgi vaadeldatud kruntide ehitamine on keelatud juhul kui seal ei olnud olemas ehitist 1944. aastal. (Valitsus, Tallinna vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus, 2016)

Selle reegli vastu võiks tuua 2003. aastal avatud VABAMU muuseum sama kruntide vastas mis ka asub Vanalinna kaitsealas ning selle sajandi alguses tekkinud suuremad liiklussõlm Põhja puiestee ja Merepuiestee vahel. Tallinna Vanalinna vööndi muinsuskaitseala põhimääruses on ühel poolt paindlik ja teiselt poolt väga range dokument. Samuti, seal on kirjas, et ikka tööd võib teha lihtsalt vastavalt muinsuskaitse alla loodud eritingimustele ja muinsuskaitse järelvalve all. Muinsuskaitse põhimäärus koosneb ainult 14 paragrahvist kuid võrdlusest ehitusseadustikus on 142 paragrahvi. Tallinna Vanalinna vööndi muinsuskaitseala põhimäärus on puudulik ja segadust tekitav dokument mis vajab läbitöötamist. Autori arvamusel vanalinna vööndi hästi sobiv ja parema linnaruumi toetav hoone võib olla rajatud Vanalinna kaitsealas.

6. KOKKUVÕTE

Magistritöö eesmärk oli uurida kunsti olulisust inimeste elus ja tantsukultuuri nii Eestis kui ka üle maailma ning selgitada välja, kuidas näevad ruumi tantsijad ise ning leida ideaalse lahenduse variant, mis suurendaks inimeste huvi tantsukunsti vastu ning aitaks paremini kasutada südalinna potentsiaali.

Tantsukultuuri analüüs näitas, et Eesti tantsukultuuril on pikk ajalugu ning rahvatantsud on sügavalt eesti rahva südames. Meie riik peab areneda ja toetada kõik ettevõtted mis suunatud tants ja tantsukultuuri arenemist Eestis.

Positiivse aspektina võib märkida seda, et tants on noorte ja täiskasvanute seas endiselt üks populaarsemaid vaba aja veetmise viise. Tantsijad osalevad paljudel festivalidel ja konkurssidel, mis tagab Eesti tantsukultuuri mitmekülgse arengu.

Siiski asub enamik Tallinna tantsijate treeningstuudiotest endistes kontori- või tehasehoonetes, mis ei olnud esialgu mõeldud treeningute korraldamiseks. Enamasti puuduvad neis kohtades erivarustus, garderoobid ja duširuumid ning see põhjustab treenijatele ebamugavusi. Samuti tuleb märkida, et tantsuürituste korraldamise struktuuri parendamiseks ei oleks üleliigne ka riigi toetus.

Koreograafiastuudiotte projekteerimisel on oluline luua atraktiivne keskkond, mis lubab anda kvaliteetset õpetust. Selleks tuleb läheneda ülesandele teadlikult ja mõista, et tantsuga tegelemiseks on vaja spetsiaalselt ettevalmistatud ala koos kõigi vajalike ruumide ja tehnikaga.

Töö teises osas kirjeldatakse tantsu- ja kunstikooli projekti, mis sisaldab kõiki eelkirjeldatud uue keskkonna loomise põhimõtteid. Projekti täpsema kirjeldusega saab tutvuda seletuskirjas.

CONCLUSION

The aim of this master's thesis is to study the importance of art in people's life and dance culture in and outside Estonia. Another goal is to discover how dancers themselves see the rooms and to find the best solution that would increase people's interest towards dancing and that would help to use the potential of the city centre more efficiently.

The analysis of dance culture shows that Estonian dance culture has a long history and that folk dances are deep in the hearts of Estonians. Our state should support all the companies that aim to develop dance culture in Estonia.

One positive aspect is that dancing is one of the most popular leisure activities among young people and adults. Dancers participate in many festivals and competitions, which assures the diverse development of Estonian dance culture.

However, the majority of the dance studios in Tallinn are situated in buildings of former offices and factories which were not initially constructed for dancing. Most of these places lack the necessary equipment, wardrobes and shower rooms, which causes inconvenience for dancers and their trainers. Also, it is worth mentioning that in order to improve the organisation of dance events the state support would not be superfluous.

In the process of designing choreography studios it is important to create an attractive environment that would allow to conduct quality training. The things needed to reach this goal are the reasonable approach and the realisation that a specially organised space with all the necessary rooms and equipment is needed for dancing.

The second part of the work describes the dance and art school project that includes all the main points of the new environment's creation mentioned above. The more detailed description of the project can be found in the next chapter.

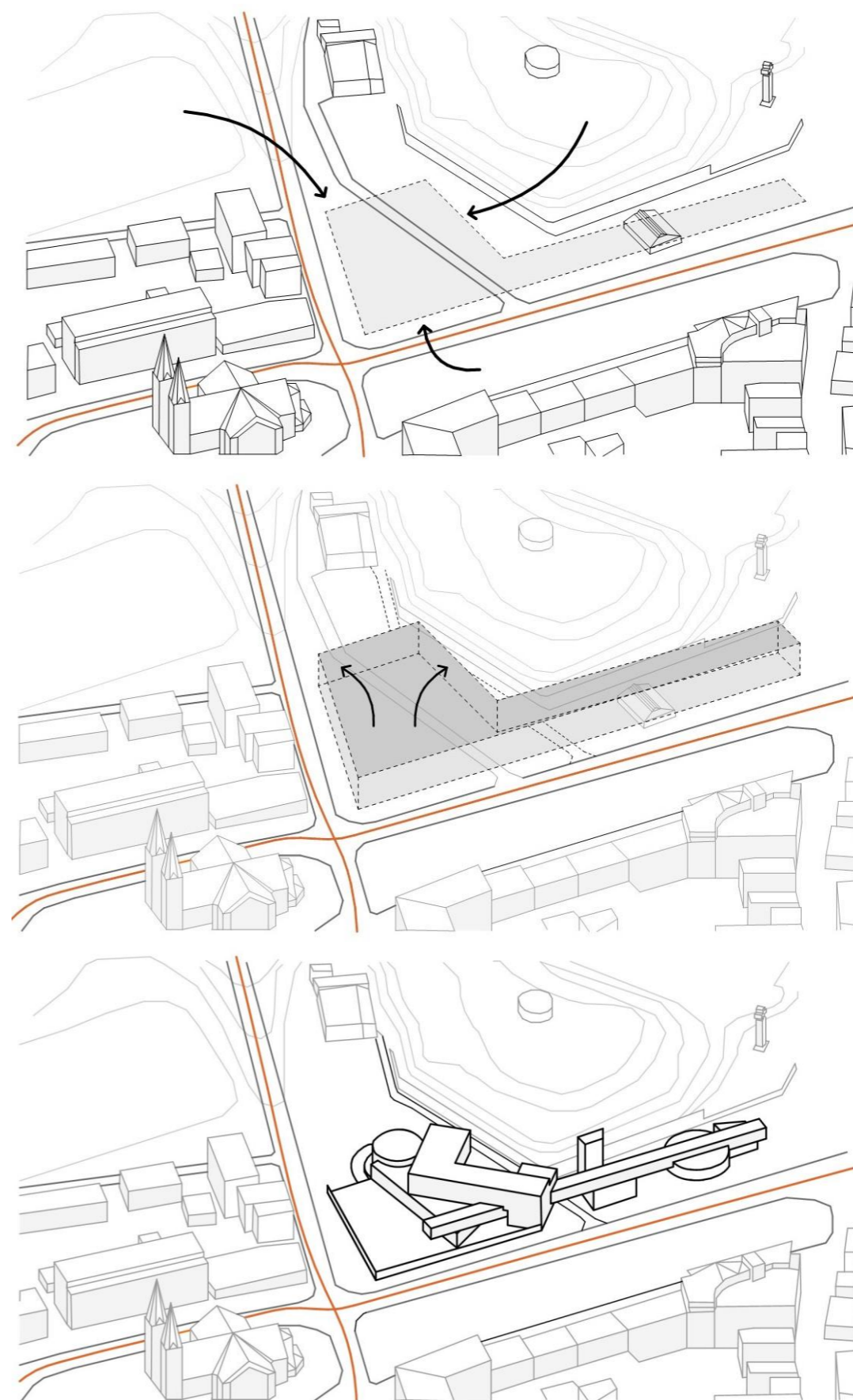
II OSA PROJEKT

1. SELETUSKIRI

1.1. Kontseptsioon

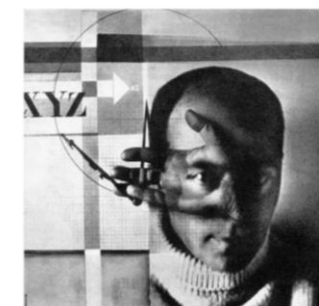
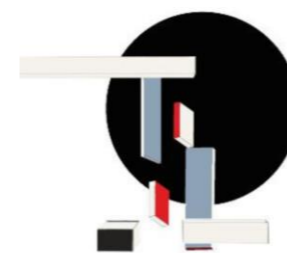
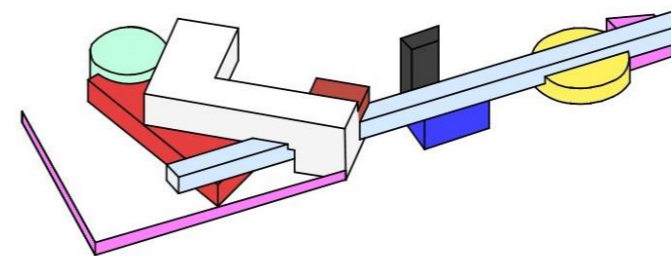
Käesolev projekt on lahendatud pargi-maja printsiibil. Eraldi eksisteerinud Ingeri bastiooni ümbitsevad Harjumägi park, Hirvepark ja Kaarli puistee, olid ühendatud oma vahel süsteemiga. Bastioni ümbritsev parkide süsteem on projekteeritud voolava ruumina nii, et hoone selles süsteemis on kui „pargi-skulptuur“. Hoone geomeetria on ruumiline, ootamatud läbipääsud ja vaated pargile on garanteeritud. Hoonet võiks vaadelda ühelt poolt ruumilise pargi objektina, teiselt poolt aga Kaarli puistee äärses hoonestusena.

Hoone programm on mitmuslik. Tantsu- ja kunstikool ühendub kunstigaleriiga, mis on ülelinnalise kasutusega. Tegemist on hübriidimajaga, mille konstruktiviislik vorm ja värv moodustavad iseseisva kunstilise terviku.

1.2 Inspiratsioon

Inspiratsiooniallikates on olnud nii konstruktivistid kelle tegevus oli kinni seotud konstruktivismi suunaga (El Lissitzsky, Vladimir Tatlin) kui ka tänapäevased linnaparkide planeeringud (La Villette Pariisis).

1.3. Logistika

Jalakäijatele ja kergliiklejatele on loodud juurdepääsuteed kõigi oluliste lähenemissuundade poolt. Kogunemis- ja hajumisalaks on hoone peasissepääsu ette kavandatud eeshoov haljastuse, tantsimise ja istumisvõimalusega.

1.4. Puuetega inimeste liikumisvõimalused

Parkimiskohad on planeeritud võimalikult hoone peasissepääsu lähedale. Hoone sissepääsud on maapinna tasandis ja madalate uksepakkudega, hoone fuajeest pääseb liftideni, kusjuures liftid on ühenduses kõigi hoone korrustega. Maa-aluses parklas projekteeritud kokku 44 parkimiskohta, millest 2 inva-parkimiskohad.

1.5. Maastikulahendus ja haljastus

Projektis käsitletavale kinnistule on projekteeritud ühtset tervikut moodustav maastikulahendus, kuhu kuuluvad tantsuplatsid, neid siduvad haljasalad ning istutusala. Platsid asuvad projekteitava hoone lääne poolt, kus samas asub ka varjualune.

Olemasolev kõrghaljastust osaliselt säilitakse.

1.6. Parkimine

Autoliikluse juurdepääs kavandatavale maapealsele parkimisalale toimub Kaarli puiestee tänavalt.

Hoone kasutajate parkimine on täies mahus kavandatud hoone avatud parkimisalasse ja maa-alusesse parklasse. Maa-aluses parklas on kokku 44 parkimiskohta. Täiendavalt on kavandatud parkimiskohad tagahoovil ning vaatamistornilifti ääres.

Maa-aluse parkla on otseühenduses hoones paikneva liftihalliga.

Ühistranspordi ja autode ligipääs

Ühistranspordi, autode ja jalakäijate ligipääs

1.7. Ruumiline kontseptsioon

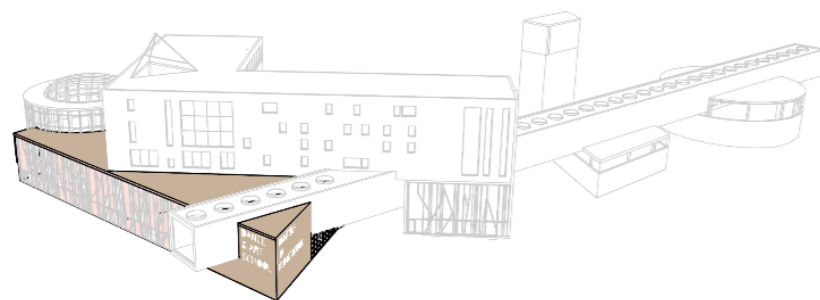
Kooli hoones on 3 põhifunktsiooni, see on tantsustuudiod, kunstiosakond ja ülelinnase kasutusega galerii.

Projekteeritud hoone on tansu- ja kustikooli hoone.

Projekteeritav hoone jaguneb kolmeks põhihoonemahuks. Põhiosa moodustavad kahekorruseline tantsuosakonda hooneosa, selle liituva tantsulavaga ning kolmekorruseline kunstiosakonda hooneosa. Kolmanda mahuna on ülelinnalise kasutusega kunstigalerii, millega liituvad kaks galerii halli.

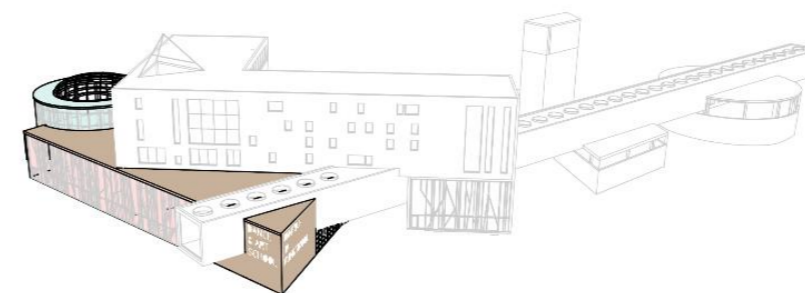
Hoone funktsionaalne lahendus:

1. Esimene osa kuulub tantsu osakonnale ning moodustab kaks korrust, kokku on 7 stuudiot pindalaga umbes 100m², kaks neist on kahe korruste kõrgustega, mida annab hea võimalust jälgida protsessi teisest korrusest. Samas on ka grimmituba koos kostüümi laduga.

DANCE STUDIO

2. Järgmine maht on ümmarguse kujuga lava kõrgusega ~12m, mis on mõelnud lokaalsetele üritustele, nagu tantsubattlid, kava proovid jne.

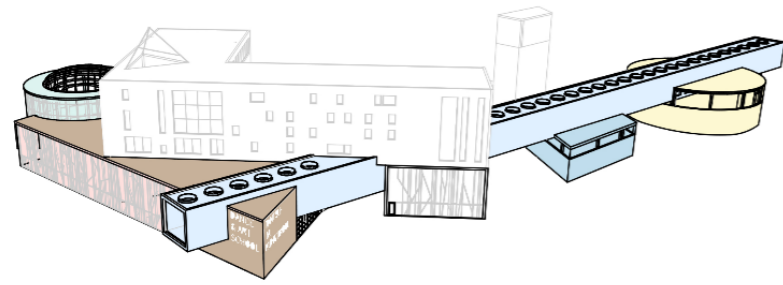
SCENE

3. Järgmisena on eraldi sisepääsuga kohvik, mis on avatud funktsiooniga ja õue terrassiga lõunapool.

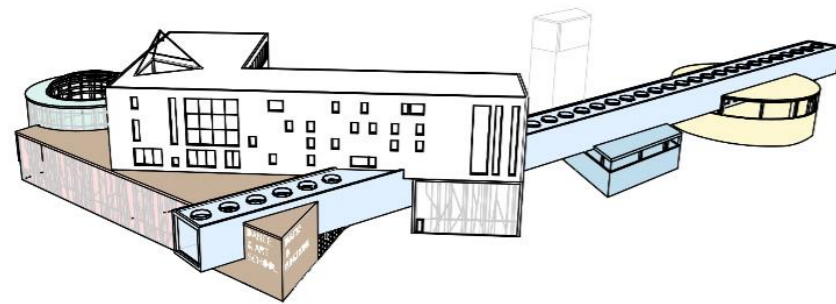
CAFÉ

4. Ida pool paiknevad galerii hallid ja toru, mille valgustuseks oli kasutatud hajustusevalguste valgustid, mis olid inspireeritud soome arhitektist Alvar Aalto, selle aknate abil torule pääseb vajalike valguse kogus.

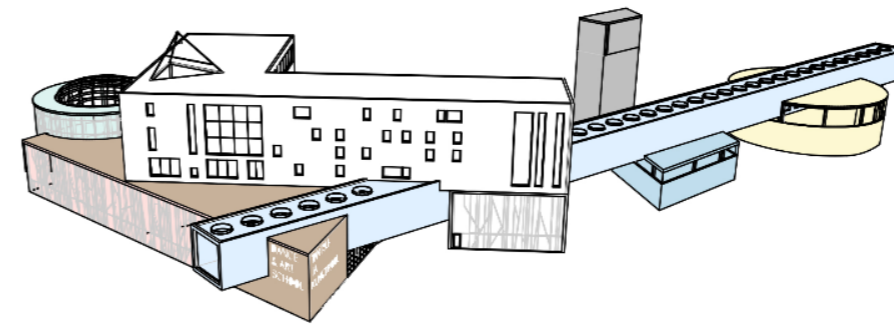
GALLERY HALLS

5. Järgmine tasand algab kolmandast korrust ja kuulub kunstiosakonnale, mis moodustab tüpoloogilist planeeringu viienda korruseni.

ART DEPARTMENT

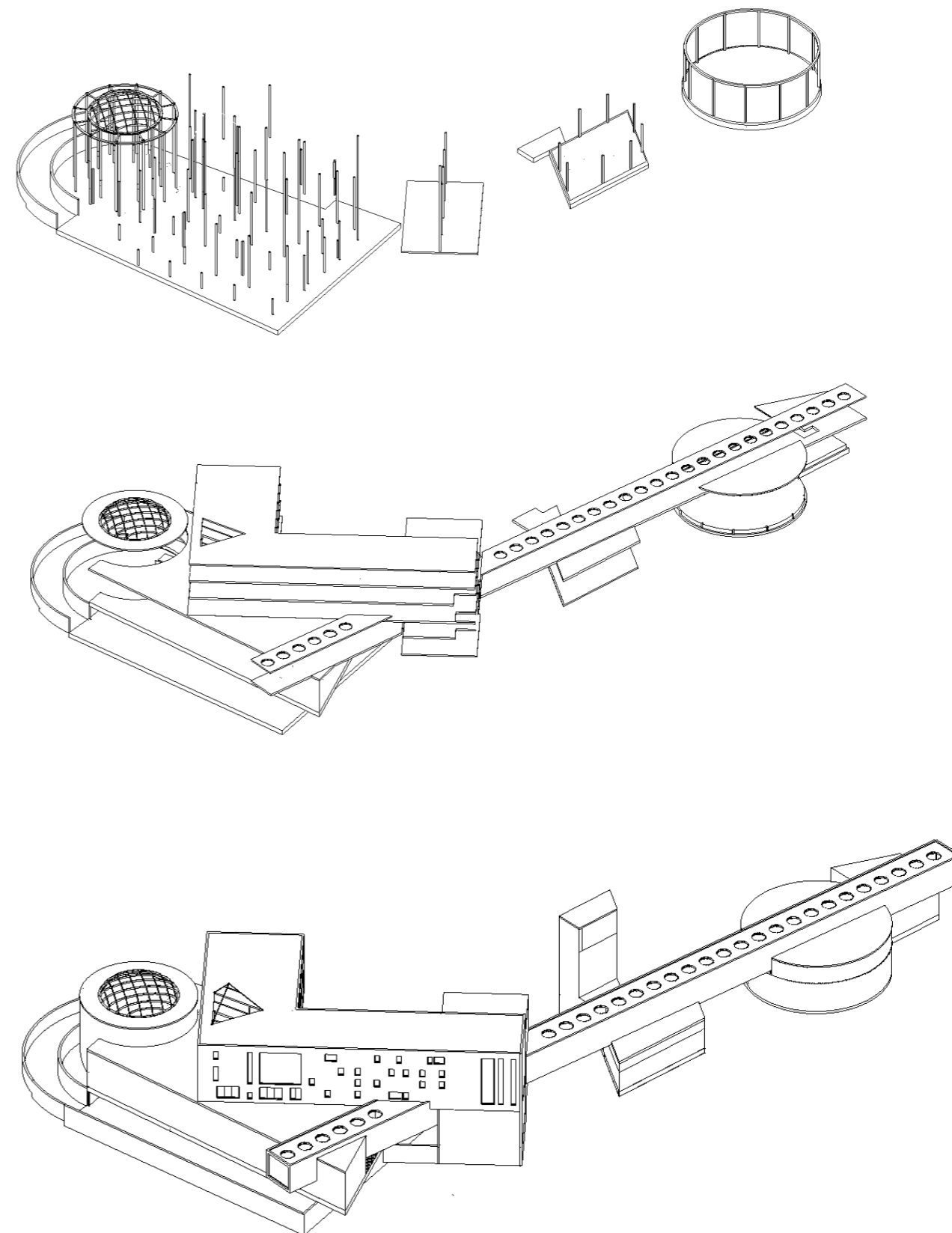
6. Viimane maht on vaatorulift mis täidab samal ajal ka kaubalifti funktsiooni, juhul kui galeriisse tuleb panna uued ekspositsioonid, ning kolmandal korrusel on ligipääs Harjumäele.

LIFT

1.8. Konstruktivne lahendus

Hoone kandekonstruktsiooniks on raudbetooni monoliitne karkass, kus postide maksimaalne vahe on 7-7,5 meetrit. Täpsemaks tulemuseks vaja arvestada kogu maja koormused, staatikat ja dünaamikat andmeid, mis peavad olema lahendatud eraldi projektina.

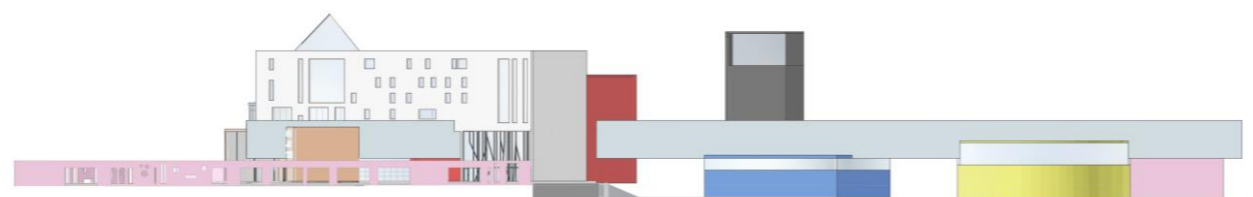

1.9. Välisviimistlus

Välisviimistluseks oli kasutatud värvitud betoonpaneelid ning paneelidega klaasfassaad alumiinium karkassil, et tagada tantsustuudiotel piisavalt varju ja valgust, et see ei sega teha trenni.

Vaade läänest

Vaade lõunast

1.10. Siseviimistlus

Hoone siseviimistlus oli tehtud valgete toonides kasutades puitvooderdus ning spetsiaalset põranda katet stuudio ruumides.

Galerii toru valgustamiseks oli kasutatud hajustusevalguste valgustid, mis olid inspireeritud soome arhitektist Alvar Aalto. Selle aknate abil torule pääseb vajalike valguse kogus.

1.11. Tuleohutus

Ehitises rakendatakse nõutaval tasemel meetmeid, mis võimaldavad inimestel kiiresti, iseseisvalt ja ohutult ehitisest evakueeruda või oodata ohutus paigas abi väljastpoolt.

Hoone põhilised näitajad:

Hoone kasutusviis on **IV** (haridus- või teadushoone (koolieelne lasteasutus, põhikool, gümnaasium, kutseõppeasutus, ülikool, teadus- või meetodikaasutus) ning **VII** (maa-alune parkla)

Hoone tuleohutusklass – **TP1**

Põlemiskoormus: < 600 MJ/m²

Tuletõkkekonstruktsioonid pealmaakorrusel ja maa-parklas peavad vastama **EI60** tulepüsivusele

Korruste arv: maa-alune parkla -1; kool 5; vaatetorulift 6

Hoone tuletõkkeseptsiooni piirpindala on 2400 m² ning maa-aluse parkla jaoks 800 m²

Väljumistee maksimaalpikkus – **45 m**

(Siseminister, 2017)

Tulekahju avastamiseks, tule ja suitsu piiramiseks, evakuatsiooni ohutuse tagamiseks ning päästemeeskondade ohutuse tagamiseks, paigaldatakse kõrghoonetesse järgmised tuleohutus- paigaldised ja eriseadmed:

- Automaatne tulekustutussüsteem;
- Automaatne tulekahjusignalisatsioonisüsteem;
- Suitsutõrje süsteem;
- Tuletõrje voolikusüsteemid

1.12. Tehnilised andmed

Krundi suurus	12 941 m ²
Ehitisealune pindala	3 310,6 m ²
Täisehituse protsent	25,6%
Suletud netopind	10 187,8 m ²
Maapealsete korruste arv	5
Maa-aluste korruste arv	-1
Parkimiskohtade arv	44
Üldkasutatav pind	1 687,5
Tehnopind	92,6
Tulepüsivusklass	TP1

KASUTATUD KIRJANDUS

- Angela Arraste. (2009). *75 aastat Eesti tantsupidusid*. Tallinn: Varrak, Eesti rahvatantsu ja rahvamuusika selts.
- Bastionikäigud, M. K. (2017). *Pargid bastionidel*. Получено из Muuseum Kiek in de Kök Bastionikäigud: http://linnamuuseum.wiseman.ee/pargid_bastionitel?century=13&cat_id=13
- Borev. (1997). *Эстетика*. Смоленск.
- Breskin, V. (2010). *Triad: Method for studying the core of the semiotic parity of language and art*.
- Curtis, E. (2003). *School builders*. Chichester: Wiley-Academy.
- E.Ganjushina. (2017). «История современного танца».
- E.Markevits. (б.д.). История танцев.
- Einasto, H. (2000). *100 aastat moderntantsu*. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.
- Foley, M. (1994). *Dance Spaces*. Arts Council of England.
- Gnadenteich, U. (2009). *Postimees*. Получено из Postimees.
- H.Tampere. (1975). *Eesti rahvapillid ja rahvatantsud*. Tallinn: Eesti Raamat.
- Hodge, S. (2017). *The sort history of art*. London: Laurence king publishing.
- Hodge, S. (2019). *The short story of modenr art*. London: Laurence king publishing.
- Hoffmann, J. (2019). *Pallas 100. Kunstikool ja kultus*. Printon.
- Innove. (2017). *Disain ja protsess*. Получено из Innove.
- Kadri Klementi, Katrin Koov, Terje Ong. (2018). *Muutuv kooliruum*. Eesti Arhitektide Liit.
- Karjahärm, T. (. (Tallinn). *Rahvusarhiivi fotoinfosüsteem*. Получено из Rahvusarhiiv: <http://www.ra.ee/>
- Kompus, H. (1996). *Maailm on sündinud tantsust*. Tartu: Ilmamaa.
- Konjunkturiinstituut, E. (2015). *Etenduskunstid*.
- Konjunkturiinstituut, E. (2015). *Kunst*. Tallinn.
- Konjunkturiinstituut, E. (2018). *Eesti loomemajanduse olukorra uuring ja kaardistus*. Tallinn.
- Künnapu, V. (2001). *Üle punase jõe*. AS Pakett.
- Künnapu, V. (2010). *Koht. Kujund. Energia*. OÜ Ilotrükk.
- Kunstikool, T. (2019). *Õppeained*. Получено из Tallinna Kunstikool.
- Kunstikool, T. (б.д.). *Tallinna Kunstikool*. Получено из Tallinna Kunstikool.
- Linnavolikogu, T. (2014). *Tallinna vanalinna arengukava 2014-2021*. Получено из Riigi Teataja: <https://www.riigiteataja.ee/akt/417062014022>
- Masing, K. (2006). *Eesti Päevaleht*. Получено из Eesti Päevaleht.
- Petri Hoppu. (1999). *Rahvatantsu uurimine: arhiivid, meetodid, teooriad*. Viljandi.
- Rimskogo-Korsakova, P. k. (б.д.). *Функции и цели искусства*.
- Rudolf Kenkmaa, G. V. (1964). *Tallinna bastionid ja haljasalad* . Tallinn: Eesti Raamat.
- Valitsus, V. (2016). *Tallinna vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus*. Получено из Riigi Teataja.
- Valitsus, V. (б.д.). *Tallinna vanalinna muinsuskaitseala põhimäärus*. Получено из Riigi Teataja.
- Z.Punina, J.Harlamova, N.Forregera. (1926). *Ритм и культура танца*. Ленинград: Типо-Литография ЛИСН.

LISA

Lisa 1. Küsitluse struktuur

Tantsu- ja kunstikool Tallinnas

Küsitluse eesmärk on uurida tantsukultuuri olukorda Eestis ning kasutada neid andmeid ideaalse ruumi projekteerimiseks. Küsitlus on anonüümne.

Kuidas Te olete seotud tantsuga?

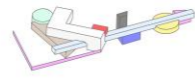
- Treener
 - Õpilane
1. Milliseid tantsustiile te oma elu jooksul harrastanud olete? Kui kaua? Miks hakkasite üldse tantsuga tegelema?
 2. Kui palju aega veedate stuudios nädalas? Kas see pigem päeva või öhtu aeg?
 3. Millises vanuses te olete? Kuidas mõjutab vanus eelistusi?
 4. Kui tihti osalete Eesti või rahvusvaheliste võistlusel/festivalidel? (tooge konkreetseid näited)
 5. Millised probleemid võivad tekkida seoses võistlustel/festivalil osalemisega?
 6. Tulemused. Mis aitab saavutada võitu? Mis võib põhjustada esinemise ebaõnnestumist?
 7. Kui palju inimesi osaleb tavaliselt Teie tantsutrennides?
 8. Ideaalne tantsustuudio ruum, kuidas see välja näeb? Kui oluline on ruumi mõõtmed? Interjäär? Tehnosüsteemid? Akustika? (tooge mõned näited tantsustuudiost maailmast)
 9. Kuidas näeb välja ideaalne tantsukooli hoone struktuur? Mis funktsiooniga ruumi peavad olema koolis? Millised ruumid on üle-, millised alakasutatud?
 10. Kas Teie praegune tantsustuudio hoone jätab eraldatuse tunde või tekitab just ühtekuuluvus-, turva-, heaolutunde?
 11. Stuudio nimi

Lisa 2. Ruumide eksplikatsioon

	Room's name	Area (m ²)
First floor	Vestibule	13,7
	Vestibule 2	23,8
	Wardrobe	85,2
	Studio 1	167,7
	Studio 2	128,2
	Studio 3	98,9
	Studio 4	128,5
	Dressing rooms	70,9+74,1
	Teachers	44,4
	Leisure space	65,2
	Green-room	79,1
	Costume room	23,4
	Scene	321,8
	Foyer	369,8
	WC	10,9
	Cafe	216,1
	Cafe technical	81,4
	WC	7,5
	Gallery hall 1	293
	Storage	15,4+14
	Lift	29,54
	Gallery hall 2	520
	Gallery entrance	73,7
	Maintenance	16,7
	WC	8,9
		2 981,8
	Second floor	Studio 5

	Studio 6	147
	Studio 7	99,9
	Leisure space	105,9
	Technical	23,4+18,2
	WC	10,9
	Gallery	986,8
	Foyer	384,5
	Storage	52,4
	Lift	54,3
		2 011,8
Third floor	Foyer	340,3
	Drawing	51,7
	Drawing	130,5
	Drawing	76
	Drawing	80
	Painting	116,7
	Painting	90,7
	Painting	100,4
	Storage	33,9
	Director	79,1
	Teachers	80,6
	WC	26,7
	Technical	15,7
	Lift	29,5
		1 251,8
Fourth floor	Foyer	340,3
	Calligraphy	51,7
	3D-design	72,8

	Design	71
	Composition	116,7
	Composition	90,7
	Composition	100,4
	Ceramics	80
	Sculpture	79,5
	Sculpture	80,1
	Clay storage	33,9
	Technical	15,7
	WC	26,7
		1 251,8
Fifth floor	Foyer	340,3
	Art history	90,7
	Art history	100,4
	Photography	116,7
	Composition	51,5
	Composition	72,4
	Painting	71
	Drawing	80
	Maintenance	33,9
	Technical	15,6
	WC	26,7
		999,2
Parking	Parking	1 687,5
	Technical	2+2
		1691,5
SUM		10 187,8

THE DANCE AND ART SCHOOL IN TALLINN

This project solved in the park-house principle. The parking system surrounding the Bastion is designed as a fluid area so that the building looks like a "park sculpture" in this system. The geometry of building is spatial, unexpected passages and sight of the park are guaranteed. On one side, the building can be seen as a spatial object of the park; on the other side it can be viewed as a construction adjacent to Kaarli avenue.

The room structure is various as well. The dance and art school is joined together with an art gallery, which is open to all the visitors. We are dealing with hybrid building; the constructivist shape and colour of it create an independent art entity. The sources of inspiration were constructivists (El Lissitzky, Vladimir Tatlin), as well as contemporary city parks (Parc de la Villette in Paris).

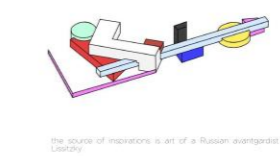
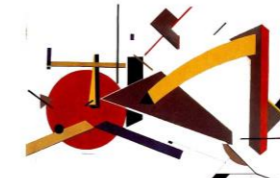
The aim was to create a space, which would join together three different zones: Hirvapiirk, Harjumägi, and Kaarli avenue.

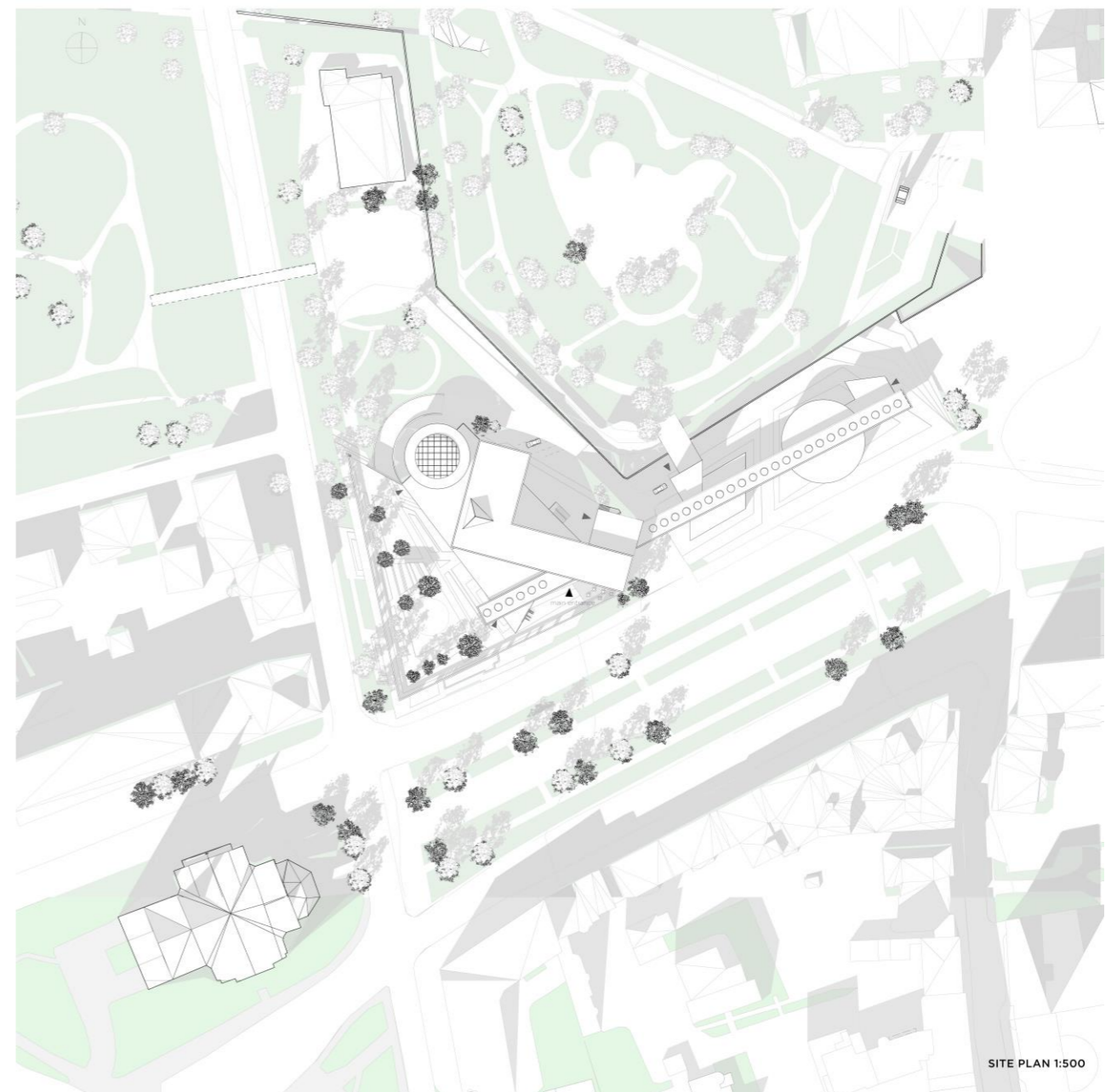
The horizontal body of the new building follows the nearby streets and the wall of the bastion, thus creating a complete system.

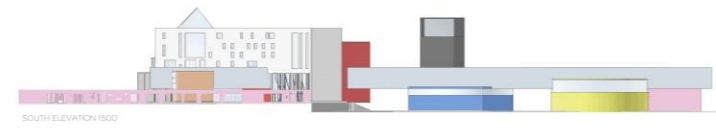
The school has three functions: a dance school, an art school and a gallery.

The source of inspirations is art of a Russian avant-garde: El Lissitzky.

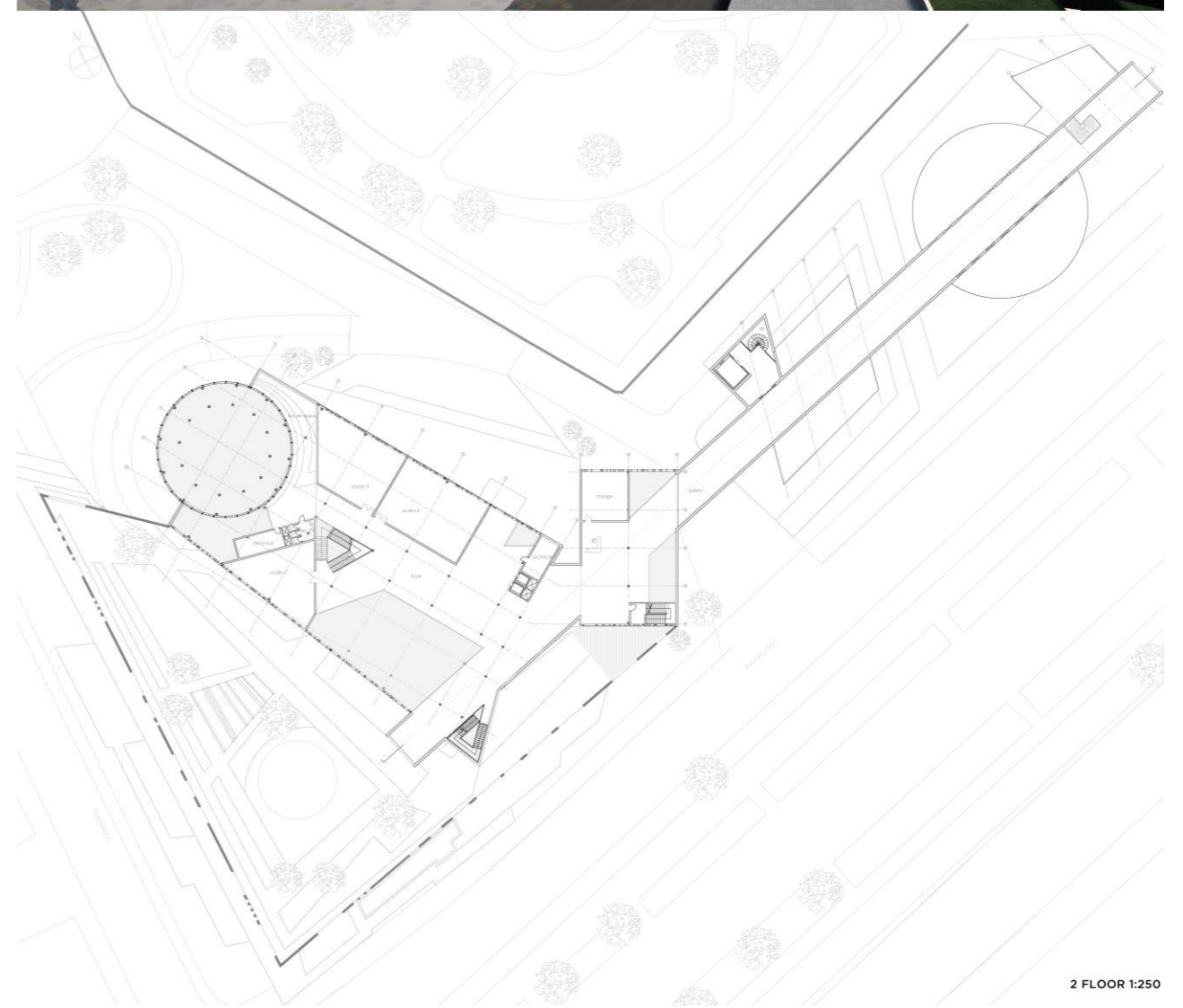
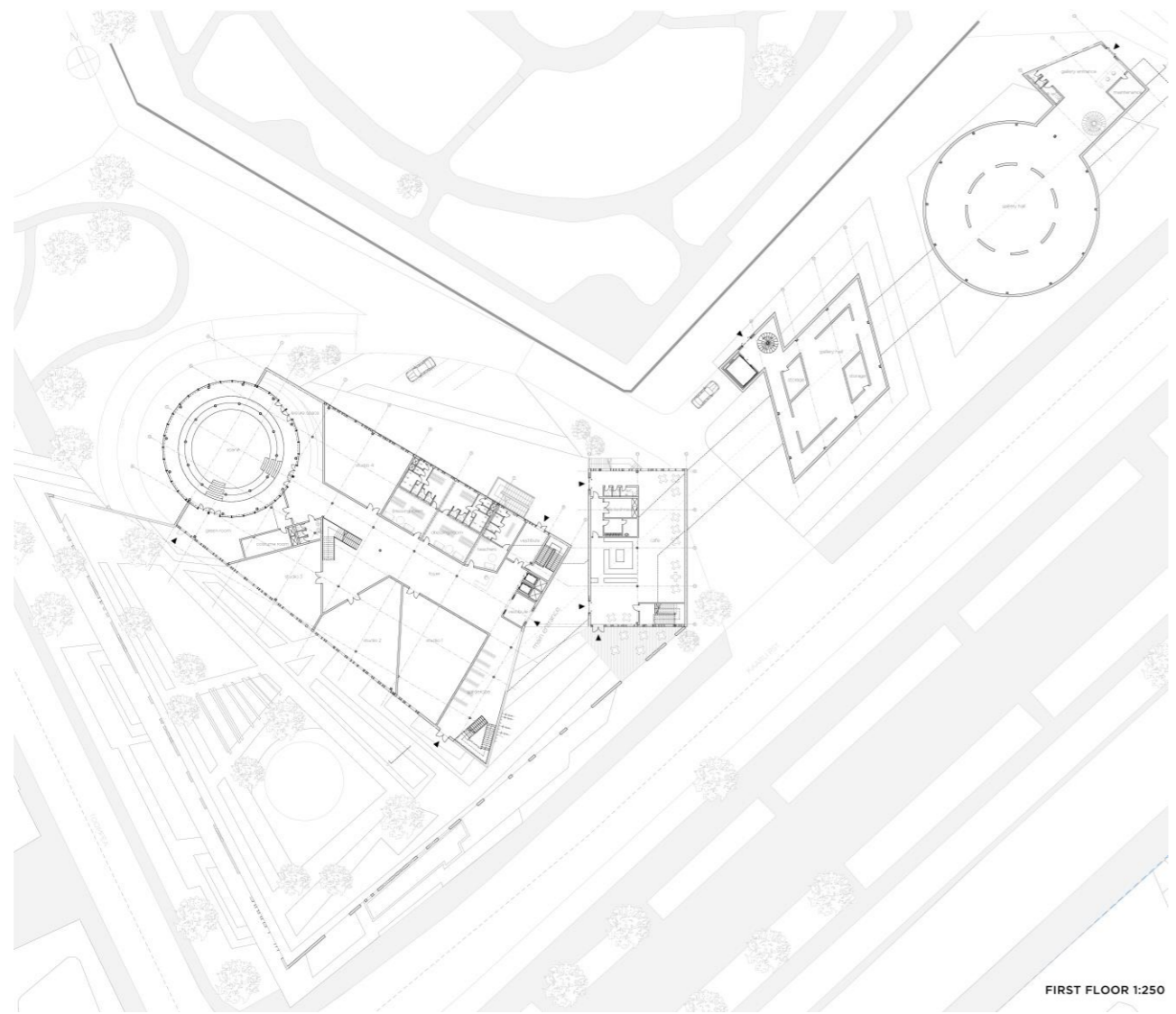
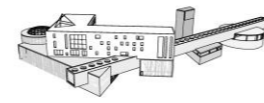
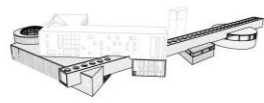
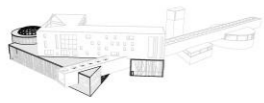

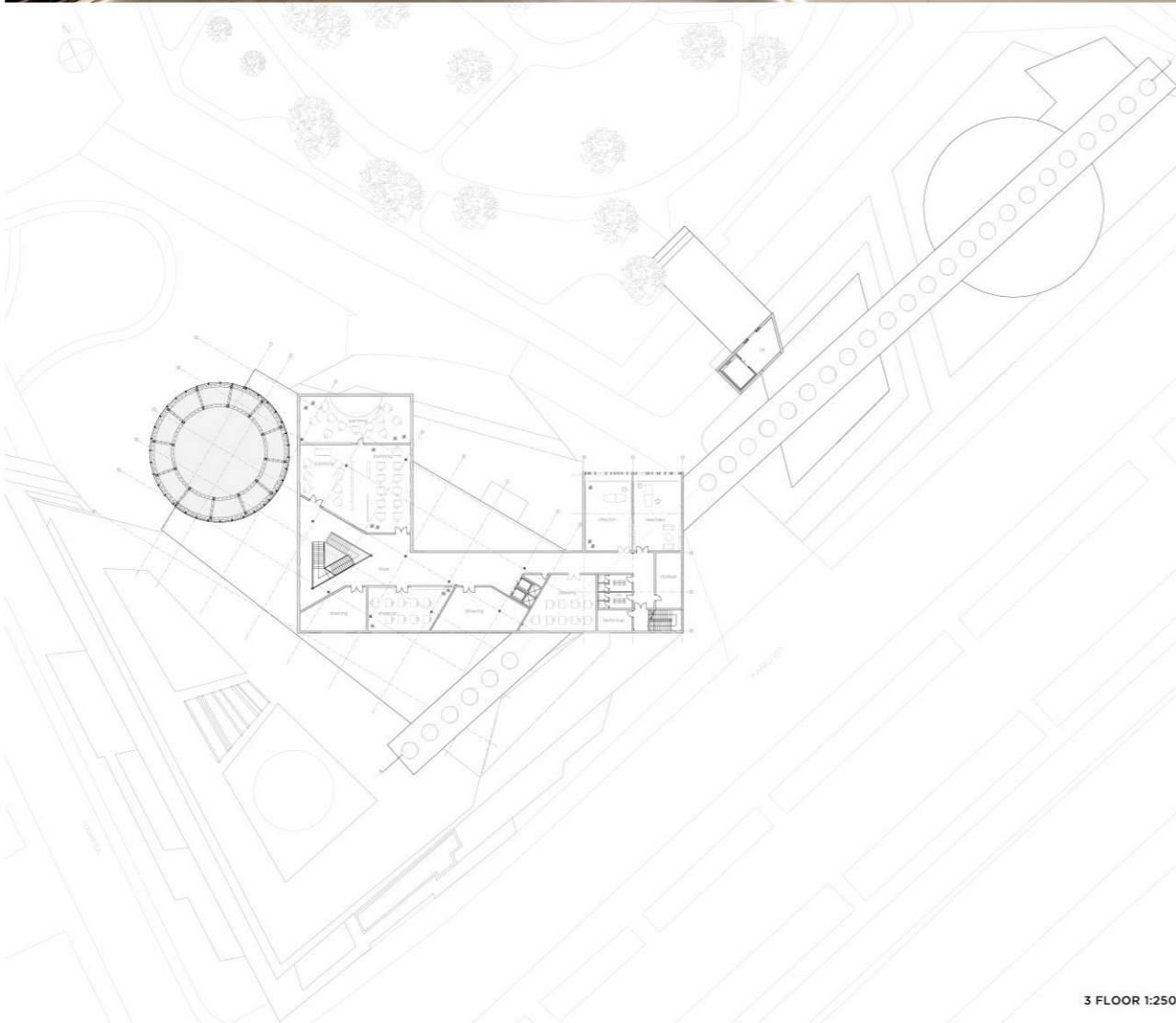
SITE PLAN 1:500

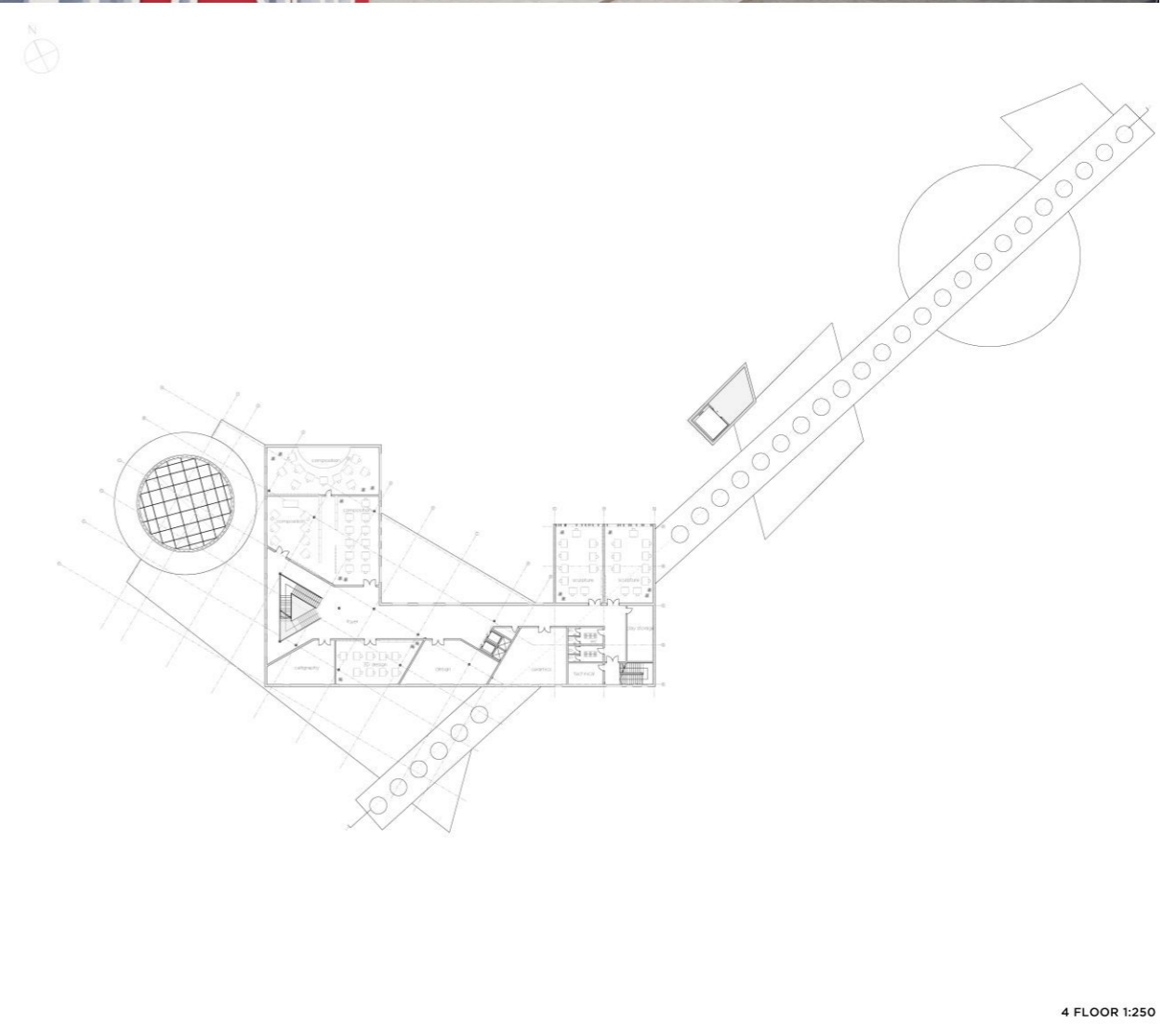
The materials used for facade's facing are hollow-structured panels, designed to look and an aluminum framing, colored reinforced concrete and glass.

The gallery is lit by lamps with diffuse light inspired by a Finnish architect Alvar Aalto.

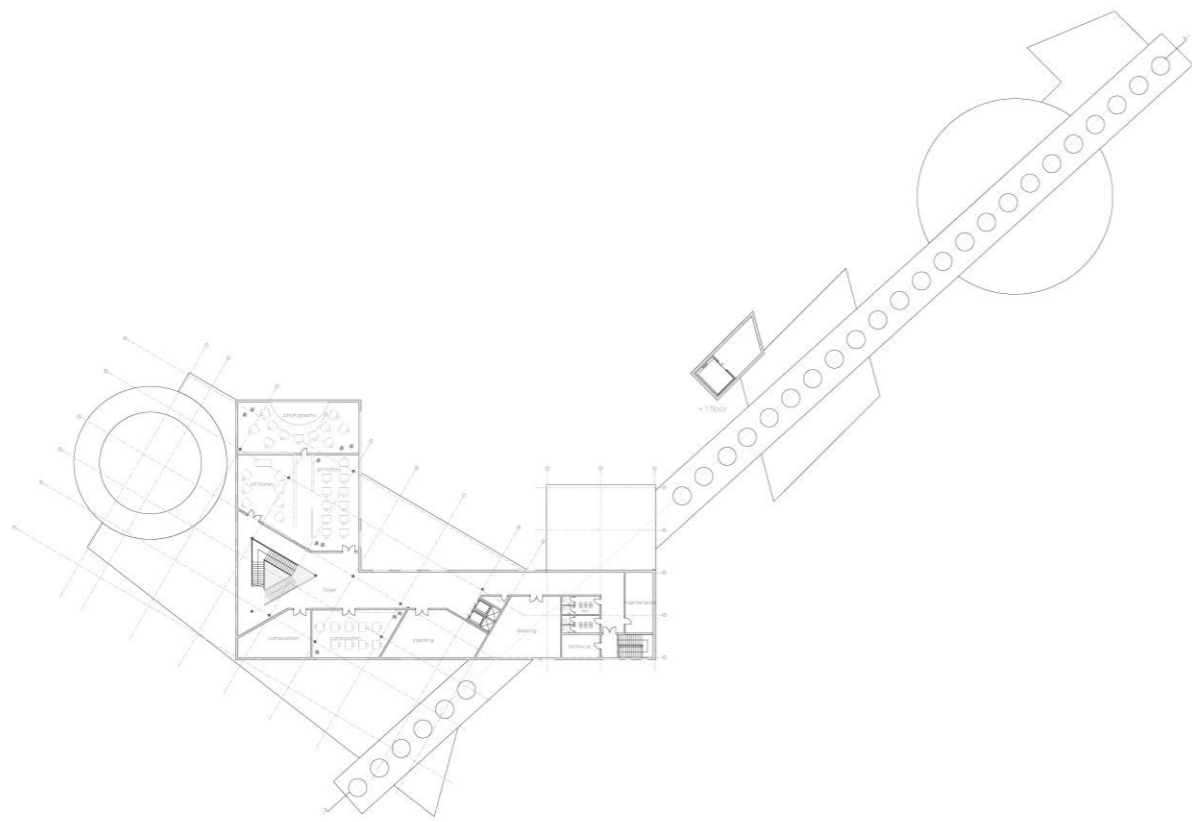

3 FLOOR 1:250

4 FLOOR 1:250

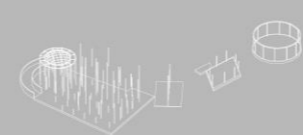

5 FLOOR 1:250

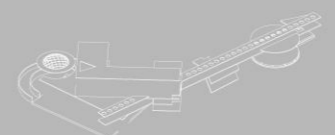

SECTION L-1 1:250

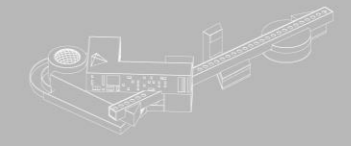
the system of construction: monolithic reinforced concrete frame

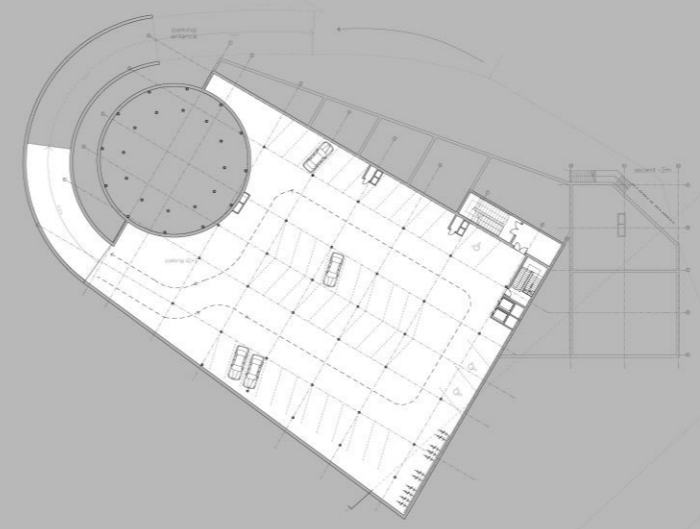
column frame

concrete slabs

external walls, thermal insulation, facade

PARKING 1:250